

ΘΑΛΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΥΠΟ

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

« Ὅσοις (ἔθνεσι) τὰ κατὰ γυναῖκος φαῦλα, κατὰ τὸ ἥμισυ οὐκ εὐδαιμονοῦσιν·
 » αἱ μὲν γὰρ γυναῖκες ἥμισυ μέρος τῶν ἐλευθέρων. » (Ἀριστοτέλης.)

Η ΓΥΝΗ

Παρά τοῖς προγόμοις ἡμῶν.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Σχέσις ἰδίως τῆς Ἑλληνίδος γυναῖκος ἐν τῷ γάμφῳ.

Ἡ ὕλική φύσις τείνει πανταχοῦ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ εἴδους. Εἰς τὸν γενικὸν δὲ τοῦτον νόμον τῆς φύσεως καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης ὑπαίκει. Ἡ ἠθικὴ δὲ τούναντίον φύσις αὐτοῦ, τείνει εἰς τὴν πλήρη καὶ τελείαν ἀνάπτυξιν τῶν ἐσωτερικῶν τελειοτήτων ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν δύο τούτων τοῦ ἀνθρώπου τάσεων, συνέστη ἡ κοινωνικὴ τοῦ γάμου διάταξις, προωρισμένου ἵνα ἦ οὐ μόνον τὸ μέσον τῆς ἐκπληρώσεως τῆς φυσικῆς συνάμα καὶ ἠθικῆς τοῦ ἀνθρώπου τάσεως, ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον τῆς συμπληρώσεως τῶν ποικίλων ἀτελειῶν, αἵτινες ὑπάρχουσιν εἰς ἀμφοτέρα τὰ φύλα, ὡς πάντα μεμονωμένα καὶ χωριστά. Αὕτη εἶναι ἡ ἐποψὶς, ὑφ' ἣν θεωροῦσι τὸν γάμον ἐν πρώτοις οἱ Ἕλληνες. Ὁ γάμος, λέγει ὁ Ξενοφῶν, ἐπιτέλεθη ὑπὸ τῆς φύσεως ἵνα καταστήσῃ τὸν

κοινωνικὸν βίον οὐ μόνον τὸν πλέον εὐάρεστον, ἀλλὰ καὶ τὸν πλέον ὠφέλιμον, ἀμφοτέρων τῶν φύλων καταβαλλόντων καὶ συνεισφερόντων ἐν τῇ συγκοινωνίᾳ ταύτῃ ἀπὸ κοινοῦ, ὅ,τι ἡ φύσις λίαν σοφῶς ἀπένειμε χωριστὰ εἰς ἕκαστον τούτων. Μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς φύσει ὑπάρχει φιλία, λέγει, σύμφωνα τοῖς ἀνωτέρω, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης. « Ἡ συγκοινωνία τῶν ἄλλων ζώων περιορίζεται μόνον εἰς τὴν τεκνοποιίαν· οἱ ἄνθρωποι ὁμως, οὐ μόνον χάριν τῆς τεκνοποιίας συγκοινωνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ βίῳ ἠθικῶν σχέσεων. Διότι ἡ φύσις ἐξ ἀρχῆς διήρσε τὰ ἔργα, ἀλλὰ δοῦσα εἰς τὸν ἄνδρα καὶ ἄλλα εἰς τὴν γυναῖκα· ἀμφοτέροι ἀρα συμπληροῦσιν ἀλλήλους, ἑκατέρου καθιστάντος κοινὸν τὸ ἴδιον. Τούτου ἕνεκεν ἐν τῇ φιλίᾳ ταύτῃ καὶ τὸ χρήσιμον καὶ τὸ ἡδὺ ἐνυπάρχει. » Ὅθεν καὶ τὴν σχέσιν ἐν τῷ γάμφῳ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα παραβάλλει ὁ αὐτὸς Ἀριστοτέλης πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν, καθ' ὅσον ἄρχει ἐν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ κατ' ἀξίαν, καὶ περὶ ἐκεῖνα, εἰς ἃ δεῖον ἐστὶν ἵνα ἄρχῃ, ἀποδιδούς εἰς τὴν γυναῖκα ὅσα αὐτῇ ἀρμόζουσιν. Ὅταν δὲ ἐν τῷ

οἴκῳ πάντων δεσπόζῃ ὁ ἀνὴρ, τότε τὴν ἀριστοκρατίαν μεθίστησιν εἰς ὀλιγαρχίαν, διοικουμένην οὐχὶ κατ' ἀρετὴν, ἀλλὰ διὰ πλοῦτον καὶ δύναμιν. Τοσοῦτον δὲ κατὰ τοῦτο λεπτήν οἱ πρόγονοι ἡμῶν τὴν σχέσιν μεταξὺ ἀνδρῶς καὶ γυναικὸς ἐθεώρησαν, ὥστε, καθ' ἃ ἡμῖν ῥητῶς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, μετὰ τῆς Ἀφροδίτης οἱ Ἕλληνες τὸν Ἐρμῆν τὰς Χάριτας καὶ τὴν Πειθῶ συγκκαδεύθουσι, σημαίνοντες διὰ τούτου, ὅτι ἡ περὶ τὸν γάμον ἡδονὴ κατ' ἐξοχὴν ἔχει ἀνάγκην τοῦ λόγου, καὶ ὅτι πείθοντες ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσι παρ' ἀλλήλων, ἃ βούλονται, μὴ μαχόμενοι μηδὲ πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες. Τὴν ἀναγκαίαν δὲ διαίρεσιν ταύτην καὶ διανομὴν τῶν καθηκόντων μεταξὺ ἀνδρῶς καὶ γυναικὸς, διαγράφει ἄριστα διὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ χρυσοφόρητος γλώσσης καὶ ὁ Χρυσόστομος Ἰωάννης, τὴν εἰκόνα τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας, ἀπεικονίζων διὰ ταύτης πιστῶς. « Ἐπειδὴ τὸν βίον, λέγει, τὸν ἡμέτερον δύο ταῦτα συγκροτεῖν εἴθε, τὰ πολιτικά καὶ ἰδιωτικά πράγματα, διελὼν ἀμφοτέρω ταῦτα ὁ Θεός, τῇ μὲν γυναικὶ τὴν τῆς οἰκίας προστασίαν ἀπένειμε· τοῖς δὲ ἀνδράσι τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα πράγματα, τὰ τε ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, δικαστήρια, βουλευτήρια, στρατηγίας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα· οὐ δύναται ἀκοντίσαι δόρυ, οὐδὲ ἀρτεῖν βέλος ἢ γυνή, ἀλλὰ τὰ ἄλλα πάντα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν διαθεῖναι καλῶς· οὐ δύναται γνώμην εἰσηγήσασθαι ἐν βουλευτηρίῳ· ἀλλὰ δύναται γνώμην εἰσηγήσασθαι ἐν οἰκίᾳ, δύναται παιδία διατρέψαι καλῶς, δύναται θεραπαινίδων κακουργίας συνειδεῖν, καὶ σωφροσύνας ἐπιμεληθῆναι τῶν διακονουμένων. . . . Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τῆς τοῦ θεοῦ φιλοτιμίας καὶ σοφίας ἔργον, τὸ ἐν τοῖς μείζοσι χρῆσιμον, ἐν τοῖς ἐλάττοσι καταδεέστερον καὶ ἄχρηστον εἶναι, ἵνα ἀναγκαία γίνηται τῆς γυναικὸς ἢ χρεῖα· εἰ γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἐποίησε τὸν ἄνδρα ἐπιτήδειον εἶναι, εὐκατοφρόνητον ἂν τὸ τῶν γυναικῶν ἐγένετο γένος· διὰ τοῦτο οὔτε ἀμφοτέρω ἐνὶ ἔδωκεν, ἵνα μὴ τὸ ἕτερον

ἐλαττωθῇ γένος, καὶ περιττὸν εἶναι δοκῆ, οὔτε ἐξ ἴσου ἀμφοτέρω ἐκατέρῳ διένειμεν, ἵνα μὴ πάλιν ἐκ τῆς ἰσοτιμίας μάχη τις γένηται καὶ φιλονεικία »! Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀρχαίᾳ οἰκογενεῖᾳ πρωτεύει κατ' ἀξίωμα ἡ θέλησις τοῦ ἀνδρῶς, ἀλλ' ἡ θέλησις αὕτη οὐδὲν ἔχει βάρβαρον, σκληρὸν καὶ ἀπότομον, εἶναι ἀπόφορα κοινῆς συμφωνίας καὶ συναινέσεως, ἣν οἱ ἀρχαῖοι παραβάλλουσι πρὸς τὴν ἁρμονίαν τὴν μουσικὴν. Ὡς ὅταν τουτέστι δύο φθόγγοι ληφθῶσι σύμφωνοι, τοῦ βαρυτέρου γίνεται τὸ μέλος, οὕτω πᾶσα πράξις ἐν οἰκίᾳ τινὶ σωφρονούσῃ, πράττεται μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ὁμοουσούντων, ἀποφαίνει δὲ τὴν τοῦ ἀνδρῶς ἡγεμονίαν καὶ προαίρεσιν. Τὴν ἡγεμονίαν δὲ καὶ τὸ κράτος τοῦ ἀνδρῶς οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ γάμῳ θεσπίζοντες, ἀπεφαίνοντο ἐνταύτῳ ὅτι « κρατεῖν δεῖ τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς, οὐχ ὡς δεσπότην κτήματος, ἀλλ' ὡς ψυχὴν σώματος, συμπαθοῦντα καὶ συμπεφυκότα τῇ εὐνοίᾳ ». Τοσοῦτον δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἦν ἄλλοτρία ἢ ἰδέα τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῆς βίας ἐν τῇ σχέσει τοῦ ἀνδρῶς πρὸς τὴν γυναῖκα, ὥστε τὸ ἀνεπαρκές καὶ τὸ ἄχρηστον αὐτῆς ἐν τῷ γάμῳ, διὰ διαφόρων παραβολῶν καὶ παρομοιώσεων ἐζήτουν νὰ καταστήσωσι δῆλον. Μίαν δὲ τούτων ἐκ τῶν πολλῶν, χάριν παραδείγματος, ἀναφέρομεν. Ὁ Βορρᾶς, λέγουσι, καὶ ὁ Ἥλιος, ἤθελον νὰ ἀφαιρέσωσι ποτε τὸ ἱμάτιόν τινος ὁδοιπόρου. Ἄλλ' ὁ μὲν Βορρᾶς, καταπνέων σφοδρῶς, διὰ τῆς δυνάμεως τῆς πνοῆς του ἤθελε ν' ἀποσπᾷ τὸ ἱμάτιον τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλ' ὅσῳ ὁ ἀνεμῶς ἐβιάζετο, τοσοῦτῳ ὁ ἄνθρωπος μᾶλλον ἔσφιγγε καὶ συνείχε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἥλιος, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡρέμα θερμάνας, εἶτα δὲ βαθμηδὸν καυματίσας αὐτὸν, ἠνάγκασεν ἀνεπαισθῆτως τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ ἱματίου ν' ἀποβάλλῃ καὶ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ. Τὴν οἰκογενειακὴν σχέσιν τοῦ ἀνδρῶς πρὸς τὴν γυναῖκα, ἐν Ἀθήναις ἰδίως, ἀπεικονίζει πιστῶς καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ οἰκονομίας συγγράμματι αὐτοῦ, εἰς τὸ ἕβδομον τοῦ ὁποῖου κεφάλαιον

ἐφροσώμεν κατ'ἐξοχήν τὴν προσοχήν τῶν Ἑλλη-
νίδων ἡμῶν ἀναγνωστῶν· ἐν αὐτῷ θέλουσιν ἀνα-
γνώσει κάλλιστόν τινα διάλογον μετὰξὺ ἀνδρῶς
καὶ γυναικὸς, περὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν καθηκόν-
των, ἢ ἡ φύσις αὐτῆ σοφῶς ἀπένειμεν εἰς ἑκάτερον·
ὥστε ἐκ μόνου τοῦ συνδιασμοῦ τῶν ἐνεργειῶν
ἀμφοτέρων, νὰ γεννᾶται ἡ ἀληθὴς ἀρμονία τοῦ
βίου. Ταῦτα δὲ μετ' ἀληθοῦς Ἀπτικῆς κομ-
ψότητος καὶ ἀβροφροσύνης ἐκτίθενται. Οὕτω
π. χ. ἐν ἄλλοις, μὴ θέλουσα ἡ γυνὴ μετριοφρο-
νοῦσα νὰ δώσῃ εἰς τὰ ἔργα αὐτῆς μεγάλην ἀξίαν,
λέγει ἐν αὐτῷ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· « Ἡ
γὰρ ἐμὴ φυλακὴ τῶν ἔνδον καὶ διανομὴ γε-
λοία τις ἂν οἶμαι, φαίνοιτο, εἰ μὴ σύγε ἐπιμε-
λοῖο ὅπως ἔξωθέν τι εἰσφέρειο ». Ὁ δὲ ἀνὴρ,
ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν φιλοφροσύνην ταύ-
την τῆς γυναικὸς, ἐπιλέγει. « Γελοία δ' ἂν ἡ
ἐμὴ εἰσφορὰ φαίνοιτ' ἂν, εἰμὴ εἶη ὅστις τὰ
εἰσνεχθέντα σώζοι. Οὐχ' ὄρῃς οἱ εἰς τὸν
πετημένον πίθον ἀντλεῖν λεγόμενοι, ὡς οἰ-
κτεῖρονται ἕτι μᾶτην πονεῖν δοκοῦσι; » Τέλος
δὲ, ἐπεξερχόμενος ὁ ἀνὴρ τὰς ὑπηρεσίας τῆς
γυναικὸς ἐν τῷ οἴκῳ, δι' ὧν αὕτη ἀναδείκνυ-
ται ἀγαπητὴ καὶ σεβαστὴ, ἐπιφέρει καὶ τὴν
ἑξῆς παρατήρησιν, ἥτις μόνη ἠδύνατο νὰ πα-
ράσχῃ ἡμῖν σαφῆ καὶ ἐναργῆ τὴν ἰδέαν τοῦ
σεβασμοῦ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν γυναῖκα. « Τὸ
δὲ πάντων ἠδυστον, λέγει ὁ ἀνὴρ πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, ἐὰν βελτίων ἐμοῦ φανῆς, καὶ
ἐμὲ σὸν θεράποντα ποιήσῃς, καὶ μὴ δέῃ σε
φοβεῖσθαι, μὴ προΐουσης τῆς ἡλικίας ἀτιμω-
τέρα ἐν τῷ οἴκῳ γένη, ἀλλὰ πιστεύῃς, ὅτι
πρεσβυτέρα γιγνομένη, τοσοῦτω καὶ τιμιωτέ-
ρα ἐν τῷ οἴκῳ ἔσῃ· τὰ γὰρ καλὰ τε καὶ ἀγα-
θὰ οὐ διὰ τὰς ὠραιότητας, ἀλλὰ διὰ τὰς ἀ-
ρετὰς ἐν τῷ βίῳ ἐπαύξεται. » Δὲν εἶναι δὲ,
φρονοῦμεν, ἀπο σκοποῦ ν' ἀναφέρωμεν ἡδῆ, δι'
ἑνὸς τοῦλάχιστον παραδείγματος, τίνι τρόπῳ
περιγράφουσιν οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἐκ τῆς γυναικὸς
παράσχουσαν τῷ ἀνδρὶ εὐφροσύνην. « Φημι τοίνυν,
λέγει ὁ Ἰεροκλῆς, σύμφορον εἶναι καὶ λυσιτελεῖν
τὴν μετὰ γυναικὸς συμβίωσιν. Πρῶτον μὲν αὕτη

ἀπηνυδούμενος ἡμᾶς ἀπὸ τῶν καμμάτων ὑποδέ-
χεται θεραπευτικῶς, καὶ ἀναλαμβάνουσα μετὰ
πάσης ἐπιμελείας, λήθην ἐντίθησι τῇ διανοίᾳ
τῶν ἡμετέρων δυσχερειῶν, καὶ μεγάλη γίγνε-
ται ἡμῖν πρὸς ταύτας παρηγορία, διάχυσιν καὶ
εὐφροσύνην ἐκ τῆς ἀπλήστου αὐτῆς προθυμίας,
παρέχουσα ἡμῖν, μηδὲν ἄλλο τῆς γυναικὸς
συμπαθέστερον καὶ συγγενέστερον εὐρίσκουσιν
ἐν τῷ κόσμῳ. » Τὰς συντόμους ταύτας παρα-
τηρήσεις περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνδρὸς πρὸς
τὴν γυναῖκα παρὰ τοῖς Ἕλλησι, περατοῦσαι
ἐνταῦθα, δεόν ἵνα μνησθῶμεν ἐν τέλει καὶ τῆς
σχέσεως ἀμφοτέρων πρὸς τὴν θρησκείαν. Οἱ
πρόγονοι ἡμῶν ἀπεφαίνοντο, ὅτι ἡ γυνὴ δὲν
πρέπει νὰ ἔχῃ ἰδίους φίλους, ἀλλ' οἱ φίλοι
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς πρέπει νὰ ἦναι καὶ οἱ φίλοι
αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ θεοὶ εἶναι φίλοι πρῶτοι
καὶ μέγιστοι, διὰ τοῦτο τοὺς θεοὺς, οὓς ὁ ἀνὴρ
προσβύει, ὀφείλει ἡ γυνὴ νὰ γινώσκῃ καὶ σέ-
βηται. Εἰς ἀλλοτρίαν δὲ θρησκείαν καὶ ξένην
δαισιδαιμονίαν πρέπει νὰ ἦναι κεκλεισμένη ἡ
αὔλειος.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ.

(Συνέχεια ἴδε ἀρ.θ. 2.)

Ὁ ὀφθαλμὸς.

Οὐδὲν ἄλλο μέλος τοῦ σώματος προδίδει
μᾶλλον τὴν ψυχὴν, ἢ ὁ ὀφθαλμὸς. Τὸν οἶκτον
καὶ τὴν ἀγάπην, τὸν ἔρωτα καὶ τὸ μῖσος, τὴν
θλίψιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν χαρὰν, ἀμέσως
δύναται τις ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ν' ἀναγνώσῃ. Ὁ-
θεν καὶ παρὰ πάντων σχεδὸν τῶν λαῶν ὁ ὀ-
φθαλμὸς θεωρεῖται ὡς τῆς ψυχῆς τὸ πιστότα-
τον κάτοπτρον. Καὶ ὄντως ὁ ὀφθαλμὸς δίδει
εἰς τὴν φυσιογνωμίαν πᾶσαν σχεδὸν τὴν ἐκ-
φρασιν αὐτῆς. Ἄν ἅπαν τὸ λοιπὸν τοῦ προσώ-
που μείνῃ κεκαλυμμένον, μόνοι δὲ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ ἦναι ὄρατοί, ἐξ αὐτῶν καὶ μόνον ἠδύνατό
τις νὰ ἐννοήσῃ τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς τοῦ
ἀνθρώπου, καὶ τὰ πάθη τὰ συγκινοῦντα αὐτήν.

Τούναντιόν δὲ ἄνευ τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ πρόσωπον οὐδὲν πλέον ὠρισμένον ἐκφράζει. Δύναται μὲν ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς καὶ ἐκ τοῦ προσώπου τούτου ν' ἀνακαλύψῃ τὰ σημεῖα εὐαισθητοῦ τινὸς καὶ νοήμονος ὄντος, ἀλλ' εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπάρχει ὅλος ὁ ἄνθρωπος, εἰς αὐτοὺς ἐμφανίζεται ὁλόκληρος αὐτοῦ ἡ ψυχὴ, συγκοινωνοῦσα μεθ' ὅλης τῆς οὐσίας ἡμῶν, καὶ διερευνῶσα τὰ πλέον ἀπόκρυφα καὶ κεκαλυμμένα ἡμῶν μυστήρια. Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν κυρίως διαγιγνώσκεται ἡ ὁμοιότης καὶ ὁ ἀληθὴς τῆς φυσιογνωμίας χαρακτήρ. Διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα εὐθύς ἡ Ἑλένη ἀναγνωρίζει τον Τηλέμαχον ὡς υἱὸν τοῦ Ὀδυσσεύς.

Πολλοὶ ἠθικολόγοι ὀλίγον εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης εἰλικρινείας, ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν, ἵνα ὁ ἄνθρωπος ἔφερε πάντοτε μικρὸν τι παράθυρον ἀνοικτὸν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, δι' οὗ ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ τὰ αἰσθήματα, ἐξ ὧν ἐμπνέεται, καὶ τὰ πάθη, ὑφ' ὧν βασανίζεται. Πλὴν φεῦ! τὸ πρᾶγμα ἤθελεν εἶσθαι ἀνεπαρκές. Διὰ τῆς θυρίδος ταύτης δὲν ἤθελεν ἴδει τις ἄλλο, ἢ ἵνας σαρκῶδεις ἀκαταπύστως κινουμένας καὶ κινούσας τὸ αἷμα! Ἀλλ' ἡ θυρὶς αὕτη ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἣν οἱ φιλόσοφοι ἐπεθύμησαν τοσοῦτον ἀτελεῖ καὶ ἀνεπαρκῆ, ὑπάρχει πρᾶγματι εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καθαρωτάτη καὶ τελειοτάτη. Τὸ μὲν θάρρος ἐμψυχώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡ ἐπιθυμία τοὺς λαμπρύνει διὰ μυρίων πυρῶν, ἡ ὀργὴ τοὺς ἐξάπτει καὶ τοὺς ρλογίζει, ἡ θλίψις τοὺς ἀπροσβέει, ὁ τρόμος τοὺς κρατεῖ ἀκινήτους καὶ ἀνοικτούς. Πάντες γινώσκουσι νὰ διακρίνωσι βλέμμα τολμηρὸν ἢ δειλὸν, θρασύ ἢ ταπεινὸν, σκληρὸν ἢ κολακευτικόν, φιλόφρον ἢ ἐκδικητικόν, ἀγαθὸν ἢ ἔργιλον.

Ἴδου ἄρα ὅτι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει τὸ ἀληθὲς παράθυρον τῶν φιλοσόφων!

Οἱ ἄνθρωποι οἱ ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ βαθεῖς, οἱ βλέποντες καὶ παρατηροῦντες συνήθως κρυφίως καὶ κλοπιμαίως, εἶναι οἱ πλέον ἐπιτήδειοι εἰς τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὴν

προσποίησην. Τούναντιόν δὲ οἱ ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ διαυγεῖς, προδίδουσιν ἀμέσως ὅτι συμβαίνει ἐντὸς τῆς ψυχῆς των. Ὁ ὑποκριτὴς καὶ ὁ μοχθηρὸς, καὶ πάντες ὅσοι ἔχουσι συμφέρον νὰ ὑποκρύψωσι τὴν συνείδησίν των, προσέχουσι πάντοτε νὰ μὴ βλέπωσι κατὰ πρόσωπον τοὺς ἐξετάζοντας ἢ ἀνακρίνοντας αὐτούς. Ἐν Κίνα, λέγουσιν, οἱ δικασταὶ δὲν ζητοῦσιν ἄλλοῦ τὴν ἀλήθειαν, ἢ εἰς τὰ βλέμματα τῶν κατηγορουμένων καὶ εἶναι πολὺ δύσκολον πραγματικῶς ὁ κακοῦργος νὰ κρύψῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν ταραχὴν του.

Καὶ ὁ δειλὸς καταβιβάζει ἢ ἀποστρέφει ἐπίσης τοὺς ὀφθαλμοὺς του, εἴτε διότι βλέμματι διαπεραστικὸν τὸν ταρασσει καὶ τὸν ἀνησυχεῖ, εἴτε διότι φοβεῖται νὰ προδώσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του αἴσθημα, δυνάμενον ν' ἀπαρέσῃ ἢ νὰ προσβάλῃ. Ἡ αἰσχύνῃ στρέφει τὰ ὄμματα πρὸς τὰ κάτω, ἢ ὑπερηφάνεια πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἴδετε τούναντιόν ἐκείνους, οἵτινες ποθοῦσι νὰ συγκοινωνήσωσι πρὸς ἀλλήλους τὰς ἀποκρύφους σκέψεις αὐτῶν, δύο ὄντα, ἃ συνδέει τελεία φιλία καὶ στενωτάτη συμπάθεια! Τὰ βλέμματα αὐτῶν πανταχοῦ ζητοῦνται, καὶ ἅμα ἅπαξ συναντηθῶσι, τὸ πᾶν ἤδη μεταξὺ αὐτῶν ἐρρέθη, κατενοήθη καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς στιγμῆς αἱ δύο σκέψεις δὲν ἀποτελοῦσιν ἢ μίαν μόνην καὶ τὴν αὐτήν. Τίς δὲν ἐγνώρισεν, ἅπαξ τοῦλάχιστον ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, τὴν ζωηρὰν ταύτην καὶ ἐρασιμίαν τῶν ὀφθαλμῶν συναναστροφῆν; Τίς δὲν ἀνέγνωσε μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀγαπωμένου ἀντικειμένου, ἐπίπληξιν τινὰ ἢ ὁμολογίαν, ὑπόσχεσιν ἢ εὐχὴν, θυσίαν ἢ αὐταπάρνησιν; Οἱ ὀφθαλμοὶ τότε λαλοῦσι πλέον τοῦ λόγου, καὶ ἡ τρυφερά αὐτῶν σιωπὴ, θεωρουμένη ὡς ἔχεται μύθεια καὶ εὐλάβεια, εἶναι εὐγλωττοτέρα πάντος ῥητορικωτέρου λόγου.

Δύο τινὰ εἶναι ἄξια προσοχῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ὡς φυσιογνωμικὰ σημεῖα, τὸ σχῆμα αὐτοῦ

δηλαδή, καὶ ἡ ἔκφρασις. Παρατηρήθη, ὅτι τὰ πυχέα καὶ ἡμίλειστα βλέφαρα ὑποδεικνύουσι πάντοτε σχεδὸν πνεῦμα βραδὺ καὶ ὀκνηρόν. Ὄφθαλμοὶ δὲ λίαν ἀνοικτοί, ὥστε νὰ φαίνηται ὀλόκληρον τὸ λευκὸν τοῦ σκληρωτικοῦ ὑμένους περὶ τὴν κόρην, ἐμφαίνουσιν ἐν γένει πνεῦμα δύσκολον, δύστροπον καὶ ἰδιότροπον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀρχὴν παραφροσύνης. Πολλάκις ὅμως εἶναι τοῦτο σημεῖον ἄκρας ἰσχύου καὶ ἀποτελεσματικότητος τοῦ πυλωροῦ.

Ὄφθαλμοὶ ἐσχιζόμενοι εἰς σχῆμα ἀμυγδαλάου, εἶναι τεκμήριον γλυκυθυμίας καὶ εὐαισθησίας. Οἱ δ' ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ στρογγύλους, συνήθως διακρίνονται διὰ τῆς λεπτότητος καὶ τῆς ζωηρότητος τοῦ πνεύματος, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ διὰ τῆς σατυρικῆς αὐτῶν κακωντροχειας.

Ἢ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλη ἐξοχὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐξήρηται κυρίως ἐκ τῆς μεγαλειότητος ἢ μικροτέρας ἀναπτύξεως τοῦ μέρους τοῦ ἐγκεφάλου, ὅπερ κεῖται ὀπίσθεν τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς κρανιολόγους τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἡ ἕδρα τῆς μνήμης τῶν λέξεων, οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔχοντες παρὰ τὸ σύνθησις ἐξέχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, διακρίνονται διὰ τῆς φιλολογικῆς ταύτης ἰδιότητος.

Καὶ τὸ χρῶμα ὡσαύτως τοῦ ὀφθαλμοῦ παρέχει φησὶ ὀφθαλμολογικὰ τινὰ σημεῖα. Οἱ ὀφθαλμοὶ π. χ. οἱ ἔχοντες χρῶμα λίαν ἀνοικτὸν, ἀνήκουσιν ἐν γένει εἰς ἀνθρώπους γλυκεῖς, δειλοὺς, ἥττον περιεσκεμμένους, ἀλλὰ πνευματώδεις καὶ λεπτοὺς. Ὄφθαλμὸς δὲ μέλας ἢ καστανός, ἐμφαίνει συνήθως πλείονα ἰσχύον, περισσώτερον θάρρος, καὶ μείζονα ἐνέργειαν, εὐφυΐαν καὶ ζωηρότητα. Πρὸ παντὸς ἄλλου ὅμως ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τὸ βλέμμα, εἶναι τὸ σπουδαιότατον ἀναντιρρήτως φυσιογνωμικὸν σημεῖον. Ὄφθαλμὸς λαμπρὸς καὶ ζωηρὸς, εἶναι κατὰ γενικὸν κανόνα ἴδιος ἀνθρώπου νοήματος καὶ πνευματώδους. Ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος δύναται νὰ ἔχη ἐνίοτε βλέμμα ἀόριστον, ἀφρημένον καὶ ὀλίγον ἐκφρατικόν. Ἀλλ' ἄμα καλή-

ση περὶ τινος ἀντικειμένου ἰκανοῦ νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδίαν του, ἢ νὰ συνταράξῃ τὰ πάθη του, ἀμέσως τότε τὸ βλέμμα του λάμπει καὶ ἐμψυχοῦται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ σπινθηροβολεῖ ὑπὸ μυρίων πυρῶν, ἐξ ὧν καταφλέγεται ἡ ψυχὴ του. Τοιοῦτον περιγράφουσι τὸν Μιραβὼ οἱ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως τῆς Γαλλίας· κατ' ἀρχὰς μὲν περιήγε μετ' ὀλιγωρίας ἐπὶ τῆς συνελεύσεως ὄμμα ἀμβλύ, μεμαραμένον καὶ ἡμίλειστον· ἔρριπτε βραδέως φράσεις τινὰς ἀπόρους καὶ συγκεχυμένας· εἶτα δὲ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐμψυχούμενος ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συλλογισμῶν καὶ τῆς ἀντηχήσεως τῆς φωνῆς του, καὶ οἰοεὶ ἐξεγειρόμενος ὑπὸ τῶν ψιθυρισμῶν ἢ τῶν θορύβων τῶν ἐναντίων του, τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἀμέσως ἐξήστραπτεν, ἐνῶ συνάμα ἐκ τῶν φλογερῶν χειλέων του ἐξήρχοντο τῆς εὐγλωττίας του οἱ ἀλλεπάλληλοι κεραυνοί. Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνοήτου καὶ ἀναισθήτου, τηρεῖ πάντοτε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν· στερεῖται ζωηρότητος καὶ εὐκινησίας, καὶ τὰ βλέμματα τοιοῦτου ὄντος εἶναι ἐπίσης ἄσημα καὶ μηδαμινά, ὡς καὶ οἱ λόγοι οἱ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξερχόμενοι.

Ἀπελπισία δὲ πρέπει νὰ καταλάβῃ τινὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, οὗ οἱ ὀφθαλμοὶ μένουσι ξηροὶ καὶ νεκροὶ, εἰς τὴν διήγησιν μεγάλης τινὸς δυστυχίας ἢ ὠραίας πράξεως. Τοῦ Θουκυδίδου ἔτι ὄντος μαιρακίου, δακρύων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπληρώθησαν, ὅτε ἐνώπιον τῶν πανελλήνων ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνεγίνωσκεν ὁ Ἡρόδοτος τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, καὶ τὰς μεγαλοουργοὺς ἐξετίθη πράξεις τῶν Ἑλλήνων! Μᾶλλον ὅμως δύναται τις νὰ αἰσθάνθῃ, ἢ διὰ λέξεων νὰ ἐξηγήσῃ, τί δίδει εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὴν ἔκφρασιν τῆς νοημοσύνης, τῆς ἀγχινοίας καὶ τῆς ὀξύτητος. Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ εὐφυοῦς καὶ πνευματώδους ἀνθρώπου, ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ λαμβάνει τὴν ἀνάλογον ἔκφρασιν πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πρόσωπα, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὐρίσκειται. Ὁ δ' ἐστερημένος πνεύματος διατηρεῖ

βλέμμα σταθερὸν καὶ ἀβέβαιον, οὗ ἡ ἔκφρασις εἶναι σχεδὸν πάντοτε εἰς ἀντίφρασιν πρὸς τὰ πρόσωπα καὶ τὰς περιστάσεις. Ὁ ὀφθαλμὸς, ὅπως ἢ ἔκφραστικός, πρέπει νὰ ἦναι εὐκίνητος· ὑπερβολικὴ τις ὁμῶς εὐκίνησις αὐτοῦ ἀναγγέλλει πνεῦμα ἀνήσυχον, δύσκολον καὶ εὐμετάβολον, πολλάκις δὲ παράφορον ἢ καὶ παράφορον.

Σημειωτέον δὲ καλῶς ὅτι ἡ κίνησις τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὰ μέγιστα συντείνει εἰς τὸ κάλλος αὐτοῦ. Ἐν γένει τὸ βραδύ καὶ μαλακὸν βλέμμα εἶναι ὠραϊότερον, ἢ τὸ τολμηρὸν καὶ ταχύ· τὸ τελευταῖον ἐγείρει καὶ ζωπυροῖ, ἀλλὰ τὸ πρῶτον κινεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν.

Ὁφθαλμὸς δὲ λαμπρὸς καὶ ὑγρὸς, μὲ βλέφαρα ἡμικεκλισμένα, εἶναι τὸ τεκμήριον τῆς ἡδυπαθείας καὶ τὸ ἀληθὲς σημεῖον τοῦ ἔρωτος. Τὸν τύπον δὲ τοῦ τοιοῦτου ὀφθαλμοῦ διακρίνει ὁ μέγας ζωγράφος Γουερδίνος, εἰς τοὺς καλλίστους ὀφθαλμοὺς τῆς Διδουῆς.

(Ἔπεται ἡ συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΥΠΡΕΠΕΙΑΣ.

Εὐπρέπης, κόσμιον, εὐσχημον ἐν γένει λέγεται, ὅτι εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν φύσιν, τὴν θέσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα προσώπου τινός. Ἀπρέπης δὲ, ἄκοσμον καὶ ἄσχημον τούναντίον, ὅτι ἀντίκειται εἰς ἀμφοτέρωτα ταῦτα.

Ἐπειδὴ δὲ ἀνὴρ καὶ γυνή εἶναι ὄντα λίαν διάφορα καὶ ἀντίθετα κατὰ τε τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς υπάρξεώς των, καίπερ ἴσα καὶ ὅμοια κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν σημασίαν αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἔπεται ὅτι τὸ εὐπρέπης εἰς τὸν ἀνδρα, δὲν εἶναι πάντοτε εὐπρέπης καὶ εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ τὸ εὐπρέπης εἰς τὴν γυναῖκα, εἶναι πολλάκις ἐλάττωμα ἀπαντώμενον εἰς τὸν ἀνδρα.

Πραότης, μετριότης, ἀβρότης, τρυφερότης, γλυκύτης, αἰδώς καὶ ἐρασιμότης, περιστολή καὶ δειλία, ἀποτελοῦσι τὸ εὐπρέπης εἰς

τὴν γυναῖκα· θάρρος δὲ τούναντίον, πεποιθήσεις, τόλμη, ἰσχύς καὶ ἐπιτακτικὴ τις σεμνοπρέπεια καὶ ἐμβριθεία, εἶναι τὰ στοιχεῖα τοῦ εὐπρεποῦς εἰς τὸν ἀνδρα.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, μοι φαίνεται, ὅτι μόνη ἡ γυνὴ δύναται νὰ αἰσθανθῇ καὶ ἔκφραση ἀκριέστερον, τί εἶναι τὸ εὐπρέπης εἰς τὸ φύλον τῆς, καὶ μόνος ὁ ἀνὴρ νὰ διαγράψῃ τοὺς ἀληθεῖς κανόνας τοῦ εὐπρεποῦς εἰς τὸν ἀνδρα. Καθὼς ἡ γυνὴ δὲν δύναται ποτε ἐντελῶς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τῆς ἀνδρικῆς καρδίας τὰ ἄδυτα, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ δὲν δύναται καθ' ὀλοκληρίαν νὰ διαγνώσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς γυναικὸς, καὶ τὸν τρόπον αὐτῆς τοῦ αἰσθάνεσθαι. Ὅθεν καὶ πολλάκις εἶδομεν ἀνδρας σοφοὺς καὶ βαθεῖς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως γνώσεως, ἐξολισθαίνοντας εἰς ὀλισθήματα οὐ σμικρὰ, ὅσας λαλῶσι περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς γυναικὸς, καὶ διαγράφωσι τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπείας αὐτῆς.

Ἐπὶ τῆς φύσεως δ' αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου σημεῖα εἶναι ἐν γένει, διακρίνομεν δύο εἶδη εὐπρεπείας, τὴν σωματικὴν ἢ ἐξωτερικὴν, καὶ τὴν ἠθικὴν, ἢ τοὶ ἐσωτερικὴν τοῦ ἀνθρώπου εὐπρέπειαν.

Ἡ θέσις, ἡ στάσις, ἡ κίνησις τοῦ σώματος ἐν γένει, καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐνδυμασίας αὐτοῦ, ἀποτελοῦσι τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ ἀνθρώπου εὐπρέπειαν, καθόσον ταῦτα ἐν ἀρμονίᾳ ὄντα πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἐγείρουσιν ἐν ἡμῖν εὐάρεστον τι καὶ εὐχάριστον αἶσθημα. Ἀλλ' ἡ ἐξωτερικὴ αὕτη εὐπρέπεια δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἡ κίνησις ἀψύχου τινὸς μηχανῆς, ἀλλ' ἀπόρροια τῆς ἐσωτερικῆς ἐνεργείας τοῦ λόγου, τοῦ ἐσωτερικοῦ αἰσθήματος τοῦ πρέποντος, καὶ τῶν ἐσωτερικῶν παλμῶν εὐγενεοῦς καρδίας· καθότι ἐξωτερικὴ εὐπρέπεια ἄνευ ἐσωτερικῆς εὐγενείας δὲν εἶναι ἄλλο τι, ἢ προσωπεῖον ἀπατηλὸν καὶ ψεῦδος ἀπεχθές, ἐπέχον τὴν θέσιν τῆς ἀληθείας· μυσαρὰ ὑποκρισία, ἀναξία τῶν ἐπαίνων, οὓς ἐπισύρει εἰς ἑαυτὴν διὰ τῆς ἀπάτης. Ταύτην λοιπὸν τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ψυχῆς ἐνεργείαν, τὴν προσδιορίζουσαν τὴν σωματικὴν ἢ τοὶ

ἐξωτερικὴν εὐπρέπειαν, καλοῦμεν εὐπρέπειαν ἠθικὴν, ἧς οὐκ ἄνευ πᾶσα ἐν γένει εὐπρέπεια εἶναι τις ἀξιοκαταφρόνητος κωμωδία.

Ἠλὴν ποσάκις δυσυχῶς ὑπὸ τὸ χαριέστατον κάλυμμα, κρύπτεται δυσειδής τις μορφή!!! ποσάκις ἡ ἐξωτερικὴ λεπτοτάτη εὐπρέπεια δὲν συντείνει εἰς ἄλλο, ἢ εἰς τὸ θάμβος τῶν ὀφθαλμῶν, ὅπως μὴ διίδωμεν τὴν ἐσωτερικὴν ἀγροικίαν! ποσάκις τὸ ὠραῖον κέλυφος δὲν περικαλύπτει σαθρὸν πυρῆνα! Ἡ εὐπρέπεια ἄρα, ἕως εἰπωσὶ τινες ἐνταῦθα, εἶναι τι κακὸν καὶ ἀξιολύπητον, συντελοῦν μόνον εἰς τὴν ἀπόκρυψιν τῆς κακίας, ἣτις ἄνευ αὐτῆς ἤθελεν εἶσθαι τοῦλάχιστον φανερά, καὶ δι' αὐτὸ ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος.

Κατὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαντῶμεν εἰς ταῦτα, οἵτινες τὸ εὐάρεστον, τὸ μειλίχιον καὶ τὸ ἐπαγωγόν, τὸ κείμενον ἐν τῇ εὐπρέπειᾳ μεταχειρίζονται πρὸς σκοποὺς πονηροὺς καὶ αἰσχροὺς, δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν μάλιστα νὰ ἀγανακτῶμεν αὐτὴν ὅμως τὴν εὐπρέπειαν τὴν παρεχούσαν ἡμῖν λεπτὰ ἤθη, εὐάρεστον συμπεριφοράν, φιλοφροσύνην καὶ ἐρασμιοῦτητα, οὐδεὶς δύναται εὖ φρονῶν νὰ μισῇ καὶ ν' ἀποβάλλῃ καθότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ λέξις καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ καλῶς ἀνατετραμμένου ἀνθρώπου ἠχοῦσιν εὐάρεστότερον εἰς τὴν ἀκτὴν ἡμῶν, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐμψυχοῦται ὑπὸ τοῦ ἀγαθωτέρου καὶ φιλοφρονεστέρου πνεύματος· εἰς πάσας τὰς κινήσεις αὐτοῦ ὑπάρχει πλεονεκτήρια γαλήνη, πραότης καὶ ἀρμονία· καὶ οὗτος τέλος εἶναι μᾶλλον κατάλληλος καὶ ἀρμόδιος πρὸς τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ τὴν συνανατροφὴν, τοῦ ἀπαιδεύτου καὶ τοῦ ἀγροϊκοῦ.

Εἴπομεν ἀνωτέρω καὶ ἐπαναλαμβάνομεν ἡδὲν, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἀρετὴ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ εὐγένεια εἶναι τὸ πρῶτον καὶ κύριον τοῦ ἀνθρώπου καθῆκον· ἀλλὰ καὶ ὁ πολυτιμότερος ἄνθρωπος, ἐνόσω εἶναι ἀκατέργαστος καὶ ἔχει περὶ αὐτὸν τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ φυσικὸν περικάλυμμα, τὰς τῶν πολλῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἐννοήσωσι καὶ μαντεύσωσι τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ κερκίδα.

μέντην φύσιν, ἀγνοεῖται ἢ μᾶλλον καταφρονεῖται· ἐλάχιστοι δὲ εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκτιμῶσιν αὐτὸν καὶ ὑπὸ τὸ χοϊκὸν αὐτοῦ καὶ ἀκατέργαστον κάλυμμα· ὅταν ὅμως χωρισθῇ πρῶτον ἀπ' αὐτοῦ, ἀποξερθῇ καλῶς, σιλπνωθῇ καὶ ἀκτινοβολῇ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ λαμπρότητα, τότε εὐρίσκει εὐθὺς πάντας ἐκτιμητὰς καὶ θαυμαστάς τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς οὐσίας αὐτοῦ. Ἐφαρμόσωμεν ἤδη τὸ πρόχειρον τοῦτο παράδειγμα ἐπὶ δύο προσώπων τῆς αὐτῆς ἐσωτερικῆς ἀρετῆς καὶ ἀξίας, ἐξ ὧν τὸ μὲν κατέχει ἤθη λεπτὰ καὶ εὐπρέπειαν, τὸ δὲ παρίσταται ἐξωτερικῶς ἀγροϊκὸν καὶ ἀξέστον. Δύναται νῦν νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἐλάχιστη ἀμφιβολία, εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο τούτων προσώπων θέλουσι δοθῇ ὁμοθυμῶς αἱ ψῆφοι τῆς εὐαρεσκείας καὶ τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων; Καὶ δὲν ἀδικεῖ τὰ μάλιστα ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις, ἐνῶ ἀπέκτησε τὸ δυσχερέστατον καὶ τὸ μέγιστον, τὴν ἐσωτερικὴν τουτέστι ἀξίαν καὶ ἀρετὴν, δὲν προσπαθεῖ ν' ἀποκτήσῃ καὶ τὸ εὐχερέστερον, τὴν ἐξωτερικὴν δηλονότι εὐπρέπειαν, δι' ἧς δύναται νὰ καταστήσῃ ὠφελιμώτερα εἰς τοὺς ἄλλους τὰ ἐσωτερικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα;

(Ἔπεται ἡ συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ.

(Συνέχεια καὶ τέλος τοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ ἱματισμῷ καθαριότητος, κομψότητος καὶ κλινοτροπίας ἄρθρου.)

Τίς τάχα δύναται ποτε νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν τὰ δέοντα καὶ τὰ εἰκότα νὰ εἴπῃ περὶ συρμοῦ, τοῦ ἀπολύτου τούτου δεσπότου καὶ κυριάρχου τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν; Τίς δύναται νὰ κατηγορήσῃ αὐτὸν ἀπολύτως χωρὶς νὰ ἐγείρῃ καθ' ἑαυτοῦ μυρία σκώμματα καὶ μυκτηρισμοὺς τῶν κομψῶν κυριῶν καὶ κυρίων, τῶν βιομηθάνων, ἐμπόρων, καλλιτεχνῶν καὶ πάσης τῆς λοιπῆς χορείας τῶν συμμάχων καὶ δορυφόρων αὐτοῦ; Τίς δύναται δὲ πάλιν ἀπολύτως καὶ νὰ συναγορεύσῃ ὑπὲρ πασῶν τῶν ἰδιοτροπιῶν

τοῦ ἀληθοῦς τούτου Πρωτεύως, ὑπερβαίνουσιν ἤδη τὰς ἰδιοτρόπους ἐκφάνσεις τοῦ μικροῦ ἐκείνου τῆς Ἀφροδίτης χαριστάτου τοξότου, χωρὶς νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν ὀργὴν τῶν αὐστηρῶν ἐκείνων τιμητῶν τῶν ἡθῶν, οἵτινες θεωροῦσιν αὐτὸν πηγὴν τῆς διαφθορᾶς καὶ προῖον τῆς ἀσασίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης κουφότητος; Τὸ καθ' ἡμέρας, μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἄκρων φίλων καὶ ἄκρων ἐχθρῶν τοῦ συρμοῦ εὐρισκόμεναι, θεωροῦμεν τὸν συρμόν, σήμερον καὶ παρ' ἡμῖν ἀσκοῦντα δεσποτικὴν τινα καὶ σχεδὸν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ὡς τι ἀναπόδραστος ἤδη ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ὅπερ ὁ μὲν παντάπασι φεύγων τιμωρεῖται διὰ τῆς σκληροτάτης πολλάκις ποιότητος τοῦ γελοίου, ὁ δὲ κατὰ πάντα διώκων αὐτὸ διὰ τῆς οὐχ ἥπτον σοβαρᾶς τιμωρίας τῆς ὑλικῆς αὐτοῦ ἐξουσιότητος. Ἀληθὲς ἄρα πορθμὸς τῆς Σκύλλης καὶ τῆς Χαρύβιδος εἶναι ὁ συρμὸς, ὃν μόνος ἐκεῖνος διαπλέει ἀκινδύνως καὶ ἀσφαλῶς, ὅστις ἐν τῷ διάπλω δυνήθη νὰ τηρήσῃ τὴν μέσσην, οὐδ' ἐπὶ τὰ δεξιὰ παρεγκλίτων πολὺ, ἵνα μὴ ναυαγήσῃ εἰς τοὺς βράχους τῆς Σκύλλης, οὐδ' ἐπὶ τ' ἀριστερὰ ἐξοκέλλων ὑπὲρ τὸ θέον, ἵνα μὴ συντριβῇ εἰς τῆς φοβερᾶς Χαρύβιδος τοὺς ἀποτόμους σκοπέλους. Πολὺ ὁμῶς ἀπέχομεν νὰ θεωρῶμεν τὸν συρμόν, ὡς τι κακὸν πάντη ἐκ τῆς κοινωνίας ἐξοριστέον, πρὸς εὐδόωσιν αὐτῆς καὶ ἠθικοποίησιν. Ἐχουσαι δὲ τὴν συνήθειαν νὰ κρίνωμεν πάντοτε ἐκ τῶν ὑστέρων τὰ πράγματα, φρονοῦμεν ὅτι, πᾶν τι, ὅπερ πανταχοῦ ἀπαντᾶται ἐξ ἴσου, ὅπου ἐν γένει ὑπάρχουσιν ἀνθρωποὶ, ἄγριοι ἢ πεπολιτισμένοι, ἀπκίδευτοὶ ἢ πεπαιδευμένοι, τοῦτο ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, καὶ οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην ἐξ ὑποκειμένου δύναμις εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐξαλείψῃ αὐτὸ τελεσφόρως.

Καθ' ἡμέραν πλεῖστοι ὅσοι ἐκχέουσι τὴν χολὴν τῶν κατὰ τοῦ συρμοῦ, κηρύττοντες ἡμῖν τὸ ζῆν κατὰ φύσιν. Παρατηρεῖται ὁμῶς πανταχοῦ, ὅτι καὶ ὁ ἄγριος αὐτὸς, ὁ ἐγγύτατος εἰς τὴν φύσιν, προσπαθεῖ διὰ διαφόρων μέσων νὰ καλλωπίσῃ αὐτὴν, ὅτε μὲν ἐπιθέτων ἐπὶ

τοῦ σώματος του κοσμήματα, ὅτε δὲ σπίζων ἐπὶ τῶν γυμνῶν μελῶν του διάφορα σχήματα, ὅτε δὲ στολίζων τὰ ἀκατέργαστα δέρματα, τὰ χρησιμεύοντα αὐτῷ ὡς ἐνδύματα, διὰ λίθων στιλπνῶν. Φύσει ὁ ἄνθρωπος μισεῖ τὴν μονοτονίαν καὶ ἀρέσκειται εἰς τὴν ποικιλίαν. Οὐδεὶς ἀρέσκειται εἰς τὴν νεκρὰν τοῦ χειμῶνος φύσιν, οὐδ' εἰς τὴν κατὰζῆρον καὶ μεμαραμένην ὄψιν τοῦ θέρους, πάντες δὲ τούναντίον ἐνθουσιῶσι βλέποντες τὴν φύσιν πεποικιλμένην μὲ ἀνθη τὸ ἔαρ, καὶ πλήρη διαφόρων καρπῶν τὸ φθινόπωρον.

Ὁ συρμὸς σπικρίζεται κυρίως ἐπὶ δύο ἐμφύτων ἰδεῶν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐπὶ τῆς ἰδέας τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς τάσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν νεωτερισμὸν καὶ τὴν πρόοδον. Τούτου ἕνεκα ἅμα ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος, συνεγεννήθη ἐνταυτῷ καὶ ὁ συρμὸς μετ' αὐτοῦ· οὐδαμοῦ δὲ κατ' οὐσίαν ὁ συρμὸς διαφέρει, καίπερ ὧν φύσει ποικίλος καὶ ἄστατος. Ὁ συρμὸς τοῦ ἐξευγενισμένου Εὐρωπαίου, ἐκ τοῦ συνεγγυς θεωρούμενος, εἶναι ὁ αὐτὸς μετὰ τοῦ συρμοῦ τοῦ πλέον ἀκατεργάστου ἀγρίου· ἀμφοτέροι πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τείνουσι σκοπὸν, τὸ νὰ ἐγείρῃσι τὴν εὐαρέσκειαν τῶν ἄλλων δι' ἐξωτερικῶν ἐπιθέτων κόσμων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄγριοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυμνοὶ, τοὺς κόσμους τούτους ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῶν ἐπιθέτουσιν· οἱ δὲ πεπολιτισμένοι, ὡς ἐνδεδυμένοι, ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν ἐνεργοῦσιν ὅ,τι οἱ ἄγριοι πράττουσιν ἐπ' αὐτῆς τῆς σαρκὸς τῶν. Δὲν θέλομεν δὲ διὰ τοῦτο νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἐπειδὴ πρὸς ἕνα τείνουσι καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἱ συρμοὶ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, τούτου ἕνεκα εἶναι καὶ τῆς αὐτῆς ἀμφοτέροι φύσεως. Ὁ συρμὸς ἀκολουθεῖ κατὰ βῆμα πάντοτε τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθημάτος τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν. Στενῶς δὲ συνδέεται μετὰ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ πλοῦτου λαοῦ τινος, καὶ ἐξαρτᾶται οὐχ ἥπτον ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως καὶ τοῦ πολιτικοῦ διοργανισμοῦ τινος ἔθνους.

Ὅτω πτωχότερος, βαρβαρότερος, καὶ ἀπομεμω-
νωμένος ὑπάρχει τις λαὸς ἀπὸ τῆς συγλοινωίας
τοῦ ἐπιλοίπου κόσμου, τοσούτῳ ὀλιγώτερον
παρ' αὐτῷ ὑπόκειται ὁ συρμὸς εἰς μεταμορ-
φώσεις καὶ ἀλλοιώσεις. Τοῦτο συμβαίνει καὶ
ὅπου ὁ δεσποτισμὸς δεσμεύει τῆς κοινωνίας
τὴν ἐλευθέραν κίνησιν. Παίσιμων δὲ τις ἀπὸ
σκοποῦ συντήρησις τῶν ἀρχαίων συνηθειῶν, καὶ
νενομοθετημένη ἔχθρα κατὰ παντὸς ἀλλοτρίου
καὶ ξενικοῦ, περιορίζει τὸ πνεῦμα εἰς τὰ ἀ-
νυπέροβλητα ὅρια τοῦ ἀπ' αἰώνων παρδακτοῦ.
Τὸ μέγιστον μέρος τῆς Ἀσίας ζῆ ὑπὸ τὸν νό-
μον τοῦτον τῆς πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς
ἀκινήσιας. Ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἀρχοῦσιν αἱ ἡδοναὶ καὶ
αἱ ἀναμνήσεις. Τὸ παρελθὸν ἀπορασιζέει πάν-
τοτε περὶ τοῦ παρόντος. Οἱ Ἀσιανοὶ ἔχουσι
μᾶλλον πάθη ἢ ὀρέξεις· ἔχουσι θελήσεις καὶ
οὐχὶ ἰδιοτροπίαις. Ἐν τῇ Ἀσίᾳ διατηροῦνται ἀ-
λώβητοι ἀπ' αἰώνων αἱ ἀρχαῖαι διατάξεις καὶ
παραδόσεις, διατηροῦνται ὁμῶς μετ' αὐτῶν ἐ-
πίσης καὶ ἡ τυραννία, τὸ ἐλάττωμα, ἡ ἀργία
καὶ ἡ ἀμάθεια. Καὶ αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύ-
πτου διατηροῦσι πρὸ αἰώνων ἀλώβητα τὰ
τεταριγευμένα σώματα τῶν παλαιῶν Αἰγυ-
πτίων, ἀλλ' εἰς μὲν ταύτας δὲν ὑπάρχει ζωὴ,
τὰ δ' ὑπ' αὐταῖς συντηρούμενα σώματα δὲν
δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ λαόν. Ὅπου δὲ τοῦ-
ναντίον ἀρχοῦσι νομοθεσίαι ἐπιεικέστεραι, ὅπου
ἡ συχνὴ καὶ διηνεκὴς συγκοινωνία μετὰ τῶν
ἄλλων λαῶν εὐρύνει τὸν ὀφθαλμὸν, ὅπου τέλος
συνεπείᾳ τῆς ἐγγχωρίου βιομηχανίας ἀκμάζει ὁ
ἐθνικὸς πλοῦτος, ἐκεῖ ἐξ ἀνάγκης τὰ ἦθη, ὁ
βίος, ὁ τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, τοῦ κοσμεῖσθαι
καὶ φέρεσθαι, ὑπέκει εἰς αἰωνίους μεταβολάς.
Ὅθεν πρώτη ἡ Ἑλλάς, ἡ πατρίς αὕτη τῆς ἐ-
λευθερίας καὶ τῶν νεωτερισμῶν, εἰσήγαγεν εἰς
τὸν ἀρχαῖον κόσμον τὸν συρμὸν, ὅστις, φαίνε-
ται, στήσας σήμερον ὀριστικῶς τὸν θρόνον αὐ-
τοῦ ἐν Γαλλίᾳ. Προδήλως ἄρα εἶναι ἀπόδειξις
μεγίστη τῆς παντελοῦς ἀγνοίας τῶν νόμων τῆς
προόδου τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀπόλυτος τοῦ
συρμοῦ καταδίκη καὶ ἀποκήρυξις. Ὅθεν οἱ το-

ξέοντες καθ' ἐκάστην τὰ σαρκαστικὰ καὶ σα-
τυρικὰ αὐτῶν βέλη κατὰ τοῦ συρμοῦ ἐν γένει,
θεωροῦντες αὐτὸν πηγὴν καὶ αἰτίαν τῆς δια-
φθορᾶς τῶν κοινωνιῶν, ὁμοιάζουσι τοὺς ῥακο-
λέκτας, γινώσκοντας πόλεώς τινος μόνας τὰς
ῥυπαρὰς καὶ ἀκαθάρτους διόδους, ἀγνοοῦντας
δὲ τοὺς ναοὺς, τ' ἀνάκτορα, τὰς ἀψίδας, τ' ἀ-
γάλματα καὶ τὰ τρόπαια τὰ κοσμοῦντα αὐτήν.

Συνηγορήσασαι ἤδη ἐν πεπολιθῆσαι ὑπὲρ τοῦ
συρμοῦ, δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς νὰ συνηγορήσω-
μεν διὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ πασῶν αὐτοῦ τῶν γε-
λοίων πολλάκις ἐκράνσεων, αἵτινες μᾶλλον δια-
στρέφουσιν ἢ προάγουσι καὶ ἀναπτύσουςι τὸ
αἴσθημα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πρέποντος.

Ἡ ἱστορία τοῦ συρμοῦ εἰς πάντα τὰ ἔθνη
παρέχει ὑμῖν, ὡς πρὸς τοῦτο, παραδείγματα γε-
λοιωδέστατα τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ τρόπου τοῦ
σκέπτεσθαι τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' εἰς πάντα
ταῦτα αἰτία δὲν εἶναι ποσῶς ὁ συρμὸς, ἀλλ' ἡ
διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τῶν ἀνθρώ-
πων ἐν δεδομένῃ τινὶ ἐποχῇ. Τοῦναντίον δὲ
μάλιστα εἰς τὸν συρμὸν, τουτέστιν εἰς τὴν τά-
σιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν καινοτομίαν, ὀφεί-
λεται τῶν γελοίων συρμῶν τῶν παρελθόντων
αἰώνων ὁ ἐξοστρακισμὸς, ἐν τῇ σημερινῇ κοι-
νωνίᾳ τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης.

Ἡ ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΝΟΥΜΙΔΙΑΣ ΚΑΙ Ὁ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΣ ΓΕΡΑΝΟΣ.

Μεταξὺ τῶν προνομιοῦχων τοῦ αἰθέρος κα-
τοίκων ὑπάρχει τι πιθηκῶδες πτηνὸν, καλού-
μενον ἡ κόρη τῆς Νομιδίας. Τὸ πτηνὸν τοῦτο
μιμεῖται πᾶν ὅ,τι βλέπει, καὶ ἡ τάσις αὐτοῦ
πρὸς τὴν ἀπομίμησιν εἶναι καὶ τὸ μόνον μέσον
τῆς συλλήψεώς του. Πορεύονται οἱ θηρευταὶ
αὐτοῦ δηλονότι εἰς τὰ μέρη ὅπου διαιτᾶται,
φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος.
Ἐνώπιον τοῦ πτηνοῦ, παρατηροῦντος αὐτοῦς
μετὰ περιεργείας μακρόθεν, νίπτουσι τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς καὶ τοὺς πόδας των. Κατόπιν δὲ

φεύγουσιν, ἀφίοντες τὸ ἀγγεῖον πλήρες ἰχθυοκόλλης. Ἀμέσως δὲ τρέχει τὸ πτηνὸν καὶ πλύνεται κατὰ τὸν ῥηθέντα τρόπον. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴ κολλῶσιν οἱ πόδες καὶ οἱ ὀφθαλμοί του, καθίσταται ἀνίκανον εἰς φυγὴν. Προσέρχονται τότε οἱ ἄνθρωποι καὶ συλλαμβάνουσιν αὐτὸ ἄνευ κόπου. Ὑπάρχει ἐπίσης ἐν τῇ Ἀφρικῇ παράδοξόν τι κατὰ πάντα πτηνὸν, οὗ ἡ ἄκρα κοινωνικότης καθίσταται ἡ αἰτία τῆς δουλείας αὐτοῦ. Τὸ πτηνὸν τοῦτο, καλούμενον ὑπὸ τῶν φυσιογράφων ὁ ἐστεμμένος γερανός, δυστυχέστατον θεωρεῖ ἑαυτὸ, ὅταν μὲν μόνον του, χαίρει δὲ τούναντίον ὅταν οἱ ἄνθρωποι τὸ πλησιάζωσι καὶ παίζωσι μετ' αὐτοῦ.

ΠΛΟΥΤΟΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ.

Ὁ ἀρχαῖος καὶ πολλοῦ λόγου ἄξιος Ραϊμάρος ἠρίθμει κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ 6,137 εἶδη ζώων. Πρὸ δεκαπέντε περίπου ἐτῶν ἠρίθμουν ἤδη 20,000 περίπου ζώων διάφορα εἶδη, οἷον 567 μαστοφόρα, 2,578 πτηνά, 835 εἶδη ἰχθύων, 365 εἶδη ἀμφιβίων, 10,749 εἶδη ζωφίων, ἢ ἐντόμων, 4,042 εἶδη σκωλήκων· 500 εἶδη κοχλίων, καὶ 250 εἶδη κογχυλίων.

Ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου ζεύγους δελφίνων γεννῶνται κατ' ἔτος χίλιοι δελφίνες· ἐν μόνον ζεύγους μυϊῶν εἰς ἓν καὶ μόνον ἔτος δημιουργεῖ ἀπογόνους αὐτοῦ 2,000,000 μυίας. Πολλὰ εἶδη ἰχθύων περιέχουσιν 700,000 ὠά. Ὀνίσκος μόλις βάρους 25 λιτρῶν περιέχει 4,000,000 ὠά. Ἡ θηλεία καρκίνος περιέχει 1,000,000 ὠά. Ὁ λόρδος Ρίβελδὸλ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἔκλεισεν ἐν ἔτει 1809 ἐν ζεύγος λαγωῶν ἄρρεν καὶ θῆλυ ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἐμέτρησε 268 λαγιδεῖς, τοὺς πάντας τέκνα τοῦ μόνου τούτου πατριαρχικοῦ ζεύγους· δευτέρα δὲ παρομοίᾳ ἀπόπειρα ἀπέδωκε τριακοσίους μάλιστα λαγιδεῖς. Ἡ Ἀγγλία κατ' ἔτος χορηγεῖ εἰς τὰ ἐργοστάσια τῶν πιλοποιῶν τρίχας λαγωῶν ἀξίας 250,000 λιρῶν, ἤτοι 7,000,000 δραχμῶν! Διάφοροι φυσιογράφοι μετ' ἀπείρου

κόπου ἐμέτρησαν ἤδη τὰ ὠά καὶ τὰ σπέρματα διαφόρων τῆς φύσεως ὄντων. Ἄγγλος τις φυσιοδίφης, μετρήσας πρὸ τινῶν ἐτῶν τὰ ὠά μιᾶς χελώνης, εὔρεν ὅτι ἐμπεριεῖχε 9,344,211. Εἰς τίλλων, (ἰχθύς ἐν τῇ Πρασιάδι λίμνῃ τῆς Θράκης γεννώμενος), περιέχει πλέον τῶν 10,000 ὠῶν. Ὁ κυπρίνος, πλέον τῶν 20,000, ὁ δὲ γάδος, (τὸ κοινῶς στοκοφίσιον) κατὰ τὸν Γάλλον φυσιογράφον Πετίτ, πλέον τῶν 3,000,000! κατὰ δὲ τὸν Ὀλλανδὸν Λέεφφεν Χαῖνν, μέχρι τῶν 9,000,000! Ἐκ τῶν ἐντόμων ἡ μέλισσα ἢ λεγομένη βασιλισσα, ἐμπεριέχει 45 μέχρι 50,000 ὠῶν. Ἡ πέμπτη γενεὰ μιᾶς καὶ μόνης ἀφίδος ἀριθμεῖ 5,000,000 ἀφίδας! Ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ κωδία ὑπάρχουσιν ἐγκλεισμένοι 30,000 σπόροι. Ἐν καὶ μόνον τοῦ καπνοῦ φυτὸν περιέχει 300,000! μία δὲ δωδεκαετῆς πετελέα περιέχει πλέον τῶν 500,000 σπόρων! Μία αἴγειρος ἀριθμεῖ περὶ τὰς 13,000 ἄνθη, μετρία δὲ τις μηλέα περὶ τὰς 18,000· ἡ κερασέα 19,000, εἶδος δὲ τι σφενδάμου 40,000 ἄνθη· μία μόνη δεσμὸς ἀρρένων ἀνθῆων τοῦ φοίνικος ἀριθμεῖ πλέον τῶν 14,000 ἀνθῶν, μία δὲ καὶ μόνη θηλεία δεσμὸς τοῦ αὐτοῦ δένδρου πληροῦται ὑπὸ 2,300 φοινίκων.

Εἶπομεν ἤδη ὅτι πρὸ ἡμίσεως μόλις αἰῶνος ἠρίθμουν οἱ φυσιογράφοι 20,000 ζώων. Πρὸ ἐνὸς δὲ πετάρτου περίπου αἰῶνος ἠριθμοῦντο 50,000 διάφορα εἶδη ζώων, 50,000 εἶδη φυτῶν, καὶ 3,000 εἶδη ὄρυκτῶν. Ὁ Μονφόρτ ἀριθμεῖ 6,000 εἶδη μόνων κογχυλίων. Ἢδη ἀριθμεῖ ἢ ἐπιστήμη σχεδὸν τὰ διπλάσια. Τίς δ' ἔσται ὁ φυσιογράφος καὶ ὁ φυσιοδίφης ἐκαεῖνος, ὅστις θέλει δυνηθῆ ποτε νὰ περιορίσῃ εἰς ἀριθμοὺς τὴν ἀπεριόριστον καὶ ἄπειρον δημιουργίαν τῆς φύσεως!

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ.

Καθ' ἣν στιγμὴν περικυκλούμεθα ὑπὸ φανερῶν καὶ ἀφανῶν ἠραιστῶν, καταστροφῆς δὲ θλιβερᾶς ἐπάγουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν ἐκστῆ-

ξεις υπόγειοι, δὲν ἐθεωρήσαμεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ ἐπεξέλθωμεν τινα μετὰ συντομίας, περὶ τῶν φοβερῶν τούτων φαινομένων τῆς φύσεως, ἅτινα ἀπὸ κτίσεως κόσμου μυριάκις ἐπήγαγον εἰς πολυανθρωποτάτας πόλεις καὶ εἰς ὀλοκλήρους χώρας τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν φρικωδέστατον θάνατον.

Σεισμοὶ καὶ ἠφαιστεια, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἀποτελέσματα, εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἐσωτερικῆς τῆς γῆς φοβερᾶς πυρκαϊᾶς, ἥτις πιεζομένη ὑπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς γῆς στερεοῦ φλοιοῦ διασχίζει πολλάκις, ἀείποτε διὰ κλονισμῶν, ἥτοι σεισμῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σπουδαίων, τὰ λεπτότερα ἥτοι ἀσθενέστερα μέρη αὐτοῦ, παρέχουσα εἰς τὰς ἐκπεπληγμένας ὄψεις ἡμῶν τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα φαινόμενα, ἅτινα μεγάλας ἐκτάσεις γῆς ποτὲ μὲν βυθίζουσι καὶ ἀφανίζουσι, ποτὲ δὲ ἀνυψοῦσι καὶ ἀναδύουσι, ὅρη γεννῶσιν ὅπου ἦν παιδιάς, τὴν θάλασσαν μεταβάλλουσιν εἰς ξηρὰν, καὶ τὴν ξηρὰν εἰς θαλάσσας καὶ λίμνας, καταποντίζουσι νήσους, ἀνοίγουσι πορθμούς, καὶ διασχίζουσι ὅρη.

Τὸ σχῆμα, ὅπερ ἔχει σήμερον ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς, εἶναι ἀποτέλεσμα κατὰ μέγα μέρος τοιούτων τῆς γῆς βιαίων ἐσωτερικῶν ἀνατροπῶν. Συχνότατα λαμβάνουσι χώραν εἰς μέρη παράλια, κατ' ἐξοχὴν δὲ παρὰ τὰ ἠφαιστεια· συχνότερα δὲ εἰς τόπους ὄρεινους ἢ εἰς παιδιάδας. Οὐδὲν ὅμως μέρος τῆς γῆς, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ φύσις καὶ ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι ἐντελῶς ἐναντίον αὐτῶν ἐξησραλισμένων. Οἱ σεισμοὶ εἰς οὐδένα ἴσανται σύνδεσμον πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς ἀτμοσφαιρας τῆς γῆς, καίτοι δύνανται ἐνίοτε νὰ συμπέσωσι μετὰ ἐκτάκτων ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων. Ὅθεν οὐδὲν ἐκ τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προειδοποιήσις προσεχῶν σεισμῶν. Τουναντίον δὲ ὑπάρχουσιν ἄλλα τεκμήρια, ἅτινα εἰς περιστάσεις μόνον τινὰς λαμβάνουσι χώραν, ἔχοντα τὸν λόγον αὐτῶν, εἰς τὰ αὐτὰ ἠφαιστεια γεγονότα ἐν ταῖς σπλάγγχοις τῆς

γῆς, ἐξ ὧν γεννῶνται καὶ αὐτοὶ οἱ σεισμοί. Ὅθεν πρὸ τῶν σεισμῶν ἐνίοτε ξηραίνονται ἀφνης αἱ πηγαὶ καὶ τὰ φρέατα, θολοῦνται τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, ἔκτακτοι κινήσεις λαμβάνουσι χώραν εἰς τὰ θαλάσσια ὕδατα. Τοιούτων ὅμως φαινομένων δύναται νὰ ἦναι λόγος καὶ ἄλλος τις. Βέβαια δὲ τουναντίον σήμερα σεισμῶν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι πάντοτε ἢ ἐκ τῆς γῆς ἀνάδυσις δυσωδῶν ἀερίων, ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης ἐκλαμψις φλογώδους πυρὸς, καὶ ἡ αἰφνιδία διακοπὴ τοῦ ἐκ τῶν κρατήρων τῶν ἠφαιστειῶν συνήθως ἐκπεμπομένου καπνοῦ. Ἡ ἀπὸ τῆς γῆς ἀνάδυσις τῶν μνησθέντων δυσωδῶν ἀερίων, δὲν εἶναι ἀμέσως εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐπαίσθητῆ· κατὰ πρῶτον αἰσθάνονται ταύτην τὰ ζῶα, ὡς πεπρωκισμένα δι' ὀξύτερων αἰσθήσεων, καὶ ἔχοντα πάντοτε κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν γῆν· Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καταλαμβάνει ταῦτα αἰφνιδιῶς τις φόβος, φαινόμενος εἰς τὴν ἀνησυχίαν καὶ τοὺς ὀλογγυγμούς αὐτῶν. Οἱ ἀσπάλακες καὶ οἱ μῦς ἐξέρχονται ἐκ τῶν ὀπῶν αὐτῶν· τὰ ἄγρια ζῶα ἐγκαταλείπουσι τὰ δάση, καὶ τὰ πτηνὰ ἀνήσυχα καὶ τεταραγμένα πετώσι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Ἔτη τινὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γῆς, κατ' ἐξοχὴν διακρίνονται ὡς πολυτάραχα καὶ πολύκροτα· τοιοῦτον π. χ. ὑπῆρξε τὸ ἔτος 1849 Μ. Χ. οὗ πᾶσα σχεδὸν ἡμέρα πανταχοῦ τῆς γῆς συνωδεύθη διὰ κλονισμῶν καὶ ἠφαιστειῶν ἐκρήξεων, μᾶλλον ἢ ἥττον σπουδαίων. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν Μακεδονίᾳ τὸ χωρίον Ξάνθι μετὰ πάντων σχεδὸν τῶν κατοίκων αὐτοῦ κατεβροχθίσθη ὑπὸ τῆς γῆς.

Εἰς τοὺς μεγίστους τῆς Εὐρώπης σεισμοὺς λογιζέται ὁ ἐν ἔτει 67 Μ. Χ. καταστρέψας τὸ Ἡράκλειον καὶ τὴν Πομπηίαν, αἵτινες κατόπιν κατὰ τὸ 79 κατεκαλύφθησαν ὑπὸ τῆς λάβας καὶ τῆς τέφρας τοῦ Βεζουβίου. Μέγας τις σεισμός ἐν ἔτει 1783 διαρκέσας ἐκ διαλειμμάτων ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου μέχρι 28 Μαρτίου, κατέστρεψε τὴν Καλαβρίαν καὶ τὴν Μεσ-

σὴν. Κατεστράφησαν ἐξ αὐτοῦ τετρακόσαιο πόλεις καὶ χωρία· ἑκατὸν ὄρη τὰ μὲν ἰσοπεδόθησαν τὰ δὲ κατεκρημνίσθησαν, ποταμοὶ ἐχώσθησαν, λίμναι ἐγεννήθησαν, καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἐκτάσεως 80 τετραγωνικῶν μιλίων μετεβλήθη τοιοῦτοτρόπως, ὥστε εἶχε καταστῆ καθ' ὄλοκληρίαν ἀγνώριστος· ἀνὴρ τις καὶ γυνή καὶ ἡμίονος καταληφθέντες ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, ἐσφενδονίσθησαν μετὰ τῆς γῆς ἐφ' ἧς ἴσταντο πέραν τινὸς ποταμοῦ. Ἀνὴρ τις καθήμενος ἐπὶ δένδρου πορτοκαλλέας, ἐρρίφθη μακρὰν μεθ' ὄλου τοῦ δένδρου καὶ μεθ' ὅλης τῆς γῆς, ἣτις ἀνεπήχθη εἰς ἄλλο τι μέρος, ὅπου πάλιν τὸ δένδρον ἤμαζεν.

Ὁ τρομερώτερος ὁμως σεισμός, ὃν ἡ Εὐρώπη ὑπέφερεν, εἶναι ὁ ἐν ἔτει 1755 τὴν πρώτην Νοεμβρίου καταστρέψας τὴν Λισσαβῶνα, ἐν ᾗ 30000 ἄνθρωποι ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ εἰσείπια.

Λίαν δὲ περίεργος εἶναι καὶ ὁ σεισμός, ὁ ἐν ἔτει 1818 καταστρέψας τὴν Κατάνην. Πρὸ τῆς καταστροφῆς οἱ ἀλιεῖς ἐν τῇ παραλίᾳ παρετήρησαν ἑκτακτὸν τινα καὶ ἰδιάζουσαν κίνησιν τῶν θαλασσίων ὑδάτων, ἅτινα ἠσθάνθησαν πλέον θερμὰ ἢ τὸ σύνθετες. Ἐξ λεπτὰ δὲ πρὸ τοῦ κλονισμοῦ, πλησίον τῆς κώμης Παρασπόλυ μετὰ φοβεροῦ κρότου ἐξῆλθον ἐκ τῆς γῆς δεκατέσσαρες ἀναπηδητικαὶ πηγαὶ θερμοτάτου ὕδατος, ἐκ τῶν ὁπῶν τῶν ὁποίων τὴν ἐπιούσαν ἀνέβαινε καυστικώτατος ὑδατώδης ἀτμός.

Πολλὰ μέρη τῆς Ἀσίας ἐγένοντο κατὰ καιροὺς τὸ θέατρον φοβερωτάτων καταστροφῶν τῶν σεισμῶν. Ἐν ἔτει 17 M. X. δεκατρεῖς μεγάλαι πόλεις τῆς Συρίας ἐν μιᾷ νυκτὶ κατεστράφησαν. Ἐν ἔτει 546 ἐν μόνῃ τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ παρ' Ὀρόντῃ ἐθνατώθησαν διακόσαιο χιλιάδες ἄνθρωποι. Ἐν ἔτει 1759 φοβεροὶ σεισμοὶ διαρκέσαντες ἐξ ἑβδομάδας ἄρδην κατέστρεψαν τὰς πόλεις Ἀντιόχειαν, Βαλδίκ, Σαῦδ, Ἄκρην, Ροῦσαν, Σαρῆτ, Ναζαρῆτ καὶ τὴν Τρίπολιν. Ἐν ἔτει 1822 τὴν νύκτα τῆς 19 Αὐγούστου κατεκρημνίσθησαν αἱ πόλεις Ἀλέπον, Ἀντιόχεια, Τζαλλιβί, Βιχά, Γεοσέρ, Σόγρ,

Δερκοῦς, Ἀρμενάς· οὐδὲν δὲ χωρίον καὶ οὐδεμία καλύβη ἔμεινε καθ' ἅπασαν τὴν περίχωρον ταύτην, καθ' ἣν ἀπωλέσθησαν εἴκοσι χιλιάδες ἄνθρωποι. Καθ' ἅπαν τὸ διάστημα τοῦτο τῆς καταστροφῆς, ἡ νύξ καὶ τοι ἀσέληνος, ἐφεγγροβόλοι ὡς ἐν πανσελήνῳ ἤρεμος καὶ γαληνιαία.

Τῆς Ἀφρικῆς τὰ ἡραιότερα φαινόμενα εἶναι ἀγνωστα, ὡς πᾶσα ἡ ἐσωτερικὴ ἐν γένει τῆς ἡπείρου ταύτης ἑκτασις· τοσοῦτω δὲ μᾶλλον γνωστά εἶναι τὰ φοβερὰ ἀποτελέσματα τῶν σεισμῶν ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ἐκ τῶν σεισμῶν καταστροφῶν τῶν διαφόρων πόλεων καὶ τόπων τοῦ νέου κόσμου, εἶναι δύσκολος εἰμὴ ἀδύνατος. Πρὸς ἐνδειξιν δὲ ἀπλῶς τῆς ἐσωτερικῆς τῆς γῆς ἐν Ἀμερικῇ καταστάσεως, ἐν ὀλίγαις λέξεσι περιγράφομεν τὴν καταστροφὴν τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ νέου κόσμου, ὅπερ ὡς ἐκ τῆς γεωλογικῆς αὐτοῦ φύσεως ἐθεωρεῖτο ὡς τὰ μάλιστα ἀπὸ τοιοῦτων ὑπογείων δονήσεων ἐξησφαλισμένον. Ἡ 26 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1811 ἦν ἡ ἡμέρα τῆς τελείας καταστροφῆς τῆς πόλεως Καρνακὸς ἐν Βενεζουέλλῃ. Ὁ οὐρανὸς ἦν αἴθριος καὶ οὐδὲν σημεῖον προσηγγέλλε τὸν προσεχῆ τῆς πόλεως ταύτης ὄλεθρον. Αἴφνης δὲ περὶ τὴν 4 M. M. ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη δόνησις, δι' ἧς οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἤρχισαν νὰ ἠχῶσι. Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην προειδοποίησιν, πανταχοῦ ἠκούσθησαν ὑποχθόνιοι μυκηθμοὶ, συνοδευόμενοι ὑπὸ κυματοειδῶν καὶ καθέτων δονισμῶν, εἰς οὓς οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀντιστῆ. Ὁ λαὸς ἀντὶ νὰ ἐξέλθῃ τῆς πόλεως εἰς τὸ ὑπαιθρον, συνηθροίσθησαν εἰς τὰς ἐκκλησίας, ὅπου πρὸς τοῦτοις διετάχθησαν λιτανεῖαι. Ἄπαν δὲ τοῦτο τὸ πλῆθος, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, ἐτάφη ὑπὸ τὰ εἰσείπια τῶν ἐκκλησιῶν. Ὁ μέγας στρατὸν τῆς πόλεως ἠφανίσθη ἐξ ὀλοκλήρου, ἐν δὲ ὀλόκληρον σύνταγμα ἐνώπιον αὐτοῦ παρατεταγμένον, ὅπως πορευθῆ εἰς τὴν λιτανεῖαν, συνηφανίσθη ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν. Οἱ φονευθέντες ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐκτὸς τῶν ἀκρωτηριασθέντων ὑπολογίζονται τοῦλάχιστον εἰς 10000 ψυχὰς,

τὰ ἐννέα δέκατα τουτέστι τῆς πόλεως. Φρικώδη δ' ἐποίησε ἀντίφασιν πρὸς τὴν καταστροφὴν καὶ τὰ μυρία ὑπὸ τὰ ἐρείπια πτώματα, ἢ λαμπρὰ καὶ ὠραία νύξ, ἣτις ἀνέτειλεν ἀμέσως εἰς τὴν ὄριζοντα μετὰ τὴν κατὰπτωσιν τοῦ κονιορτοῦ.

Η ΕΠΙΔΕΡΜΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.

Ἡ ὠραία καὶ ῥοδόχρους ἐπίδερμις τοῦ σώματος ἡμῶν, ἢ τοσοῦτους πολλάκις προκαλοῦσα ἐνθουσιώδεις ἐπαίνους, καὶ ἢ τοσοῦτον ἐγείρουσα ἐνίοτε ἐνθουσιασμόν, σύγκριται ἐκ λεπίων, διατετρημένων ὑπὸ ἀπείρων ὀπῶν! Τὰ λέπη ταῦτα, ὑφ' ὧν καλύπτεται ἅπαν τοῦ ἀνθρώπου τὸ σῶμα, εἶναι τοσοῦτον μικρά, ὥστε εἰς κόκκος ἄμμου δύναται ἐξ αὐτῶν νὰ καλύψῃ διακόσια! Εἶναι δὲ ὡς καὶ εἰς τοὺς ἰχθεῖς ἀλλεπάλληλα, τούτέστιν ἕκαστον λέπος καλύπτεται οὕτως ἀπὸ δύο ἐτέρων, ὥστε μόλις τὸ τρίτον μέρος αὐτοῦ εἶναι θεατόν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐν καίται ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τούτου ἕνεκεν ἡ ἐπίδερμις φαίνεται λευκή, ἢ τοῦλάχιστον ὑπόλευκος· διὸ καὶ περὶ τὸ στόμα καὶ τὰ χεῖλη, ὅπου τὰ λέπη ταῦτα ἴστανται τὸ ἐν παρὰ τὸ ἄλλο, οὐχὶ δὲ τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ ἐκ τούτου τὰ αἱματώδη ἀγγεῖα γίνονται καταφανῆ, τὸ χρῶμα τῆς ἐπίδερμίδος εἶναι ἐρυθροῦν ἢ ὑπέρυθρον.

Τὰ λέπη τῆς ἀνθρωπίνης ἐπίδερμίδος φαίνονται κάλλιστα διὰ τοῦ μικροσκοπίου· ἂν ἀποκόψῃ τις διὰ τοῦ ξυροῦ ἐλάχισόν τι τεμάχιον τῆς ἐπίδερμίδος ἕκ τινος μέρους τοῦ σώματος ἀπαλοῦ καὶ ἀτρίχου, οἷον λαιμοῦ, μετώπου κ. λ. θέσῃ αὐτὸ ἐντὸς μιᾶς σταγῶνος ὕδατος, καὶ οὕτω διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατηρήσῃ αὐτό. Ἄν δέ τις θέλῃ νὰ παρατηρήσῃ τὰς ἀπειραρίθμους τῆς ἐπίδερμίδος ὀπᾶς, τὰς ὑπὸ τὰ λέπη αὐτῆς ἀμέσως κειμένας, τότε ὀφείλει πρῶτον διὰ τοῦ ξυροῦ ν' ἀποκόψῃ λεπτότατα τὸ ἄνω τῆς ἐπίδερμίδος μέρος, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ

ἀπογυμνωθέντος οὕτω μέρους ν' ἀποκόψῃ λεπτότατον ἄλλο τεμάχιον, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ εἰς τὸ μικροσκόπιον· θέλει δὲ ἴδει ἀμέσως, ὅτι εἰς τεμάχιον μὴ ὑπερβαῖνον τὸ μέγεθος ἐνὸς κόκκου ἄμμου, ὑπάρχουσιν ἄπειροι ὀπαί, ὅμοιοι πρὸς τὰς ὀπᾶς, ἃς ποιούμεν ἐπὶ τοῦ χάρτου διὰ βελόνης.

Ὁ ὀλλανδὸς φυσιογράφος Λεβεχαίτη, ἐπειράθη νὰ δώσῃ ἐννοιάν τινα τῶν ἀπείρων ὀπῶν, ὑφ' ὧν εἶναι διατετρημένον τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Κατὰ τινα δὲ λίαν μέτριον ὑπολογισμόν, παραδέχεται ὅτι ἕκατὸν τοῦλάχιστον ὀπαί ὑπάρχουσιν εἰς τὸ μῆκος ἐνὸς δεκάτου τοῦ δακτύλου. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι 1,000 ὀπαί ὑπάρχουσιν εἰς μῆκος ἐνὸς ποδός. Ἄρα εἰς ἐπιφάνειαν τετραγωνικὴν δώδεκα δακτύλων, ἥτοι ἐνὸς ποδός, ὑπάρχουσι 144,000,000 ὀπαί! Ἄν δέ τις παραδεχθῇ εἰς 14 μόνους τετραγωνικούς ποδάς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος μετρίου τινὸς ἀνθρώπου, τότε ἐπὶ τοῦ δέρματος αὐτοῦ ὑπάρχουσι 2,016,000,000 ὀπαί, δι' ὧν ἀκαταπαύστως ἐν τῇ ὑγιεῖ καταστάσει τοῦ σώματος ἐξέρχονται τὰ ἐξατμίσιμα ἐσωτερικὰ τοῦ σώματος ὑγρὰ, ἐν εἶδει ἰδρωτός! Αἱ ὀπαί αὗται, τὰ ὄργανα τῆς ἀδήλου διαπνοῆς, ἰδίως διακρίνονται εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τοὺς πόδας. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσιν ἄπειροι παράλληλοι ὄχετοὶ ἴσου μεγέθους καὶ ἀποστάσεως, ἐντὸς τῶν ὁποίων κατὰ σειρὰν ὑπάρχουσιν αἱ ὀπαί αὗται τῆς ἀδήλου διαπνοῆς. Πᾶσα ὀπὴ παρίσταται θεωμένη διὰ τοῦ μικροσκοπίου, ὡς μικρὰ τις ἀναπηδητικὴ πηγὴ, ἥτοι πίδαξ, ἐξ οὗ διηνεκῶς ἀναπηδᾷ ὑγρὸν καθάρωτατον, ὡς τὸ διαυγέστατον πηγαῖον ὕδωρ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Τὰ σῦκα τοῦ Κυρ. Βυρρῶνος.

Θουίνος ὁ ἀρχικηπουρὸς τοῦ βοτανικοῦ κήπου τῶν Παρισίων, διέταξεν ἕνα ἐργάτην νὰ

φέρη πρὸς τὸν σοφὸν Βυρρῶνα δύο ὠραία προϊμώτατα σῦκα. Εἰς τὸν δρόμον ὁ ἐργάτης ἐνέπεσεν εἰς πειρασμόν, καὶ ἔφαγε τὸ ἓν. Ὁ Κ. Βυρρῶν, ὅστις ἐγνώριζεν ὅτι ἔμελλον νὰ ἀποσταλῶσιν αὐτῷ δύο σῦκα καὶ ὄχι ἓν, ἐξέτασε τὸν ἐργάτην, ὅστις ὠμολόγησεν ἀμέσως τὸ σφάλμα του. Πῶς τὸ ἔκαμες λοιπόν; ἔκραξε παρωργισμένος ὁ Βυρρῶν. Ὁ ἐργάτης τότε λαβὼν τὸ ἄλλο σῦκον, καὶ, τρώγων αὐτὸ, εἶπεν οὕτω τὸ ἔκαμα.

Ἡ ἀγγελία τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναίκος.

Ἐν τινι ἐσχάτως ἀγγλικῇ ἐφημερίδι κατεχωρήθη ἡ ἐξῆς ἀγγελία.

« Ἐπιθυμῶ ἵνα οὐδεὶς τοῦ λοιποῦ πιστώσῃ τὴν Κυρίαν Μαρίαν Οὐίλλισαμς, σύζυγόν μου, διότι δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ πληρώσω τὰ χρέη της. »

ΘΩΜΑΣ ΟΥΪΛΛΙΣΑΜΣ.

Τὴν ἐπιούσαν κατεχωρήθη ἐν τῇ αὐτῇ ἐφημερίδα ἡ ἐξῆς σημείωσις.

« Ὁ Κύριος Θωμᾶς Οὐίλλισαμς ἠδύνατο κάλλιστα νὰ παραλείψῃ τὴν χθεσινὴν ἀγγελίαν του, καθόσον δὲν πρέπει νὰ φοβῆται μήπως πιστώσωσί τινα χάριν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ αὐτὸς οὐδέποτε πληρῶνει τὰ χρέη του, οὐδεὶς θέλει ποτὲ πιστεύσει αὐτόν, ὅτι θέλει πληρώσει καὶ τὰ ἰδικά μου, »

ΜΑΡΙΑ ΟΥΪΛΛΙΣΑΜΣ.

Ἡ συνδιαλλαγή.

Διαβόητός τις ποτε οἰνοπότης, ὅστις οὐδέποτε ἐδοκίμασε τὸ ὕδωρ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ἀποθνήσκων ἐζήτησε νὰ πῖν μεγάλην τινὰ φιάλην ὕδατος, λέγων. « Ὅταν τις ἀποθνήσκῃ πρέπει νὰ συνδιαλλάσῃται μετὰ τῶν ἐχθρῶν του. »

Ἡ διαψευθεῖσα παροιμία.

Ἐλεγέ τις ποτε πρὸς μέγαν οἰνοπότην καὶ κακῆς διαγωγῆς ὅτι πολλαῖς φοραῖς πηγαίνει ἢ στάμνα εἰς τὴν βρύσιν, ἀλλὰ μίαν ἀπὸ ταῖς πολλαῖς θὰ σπάσῃ. Ἡ φιλοσοφία σας, κύριε, εἶπεν ὁ οἰνοπότης, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς ἐμέ,

διότι ἢ στάμνα μου ποτὲ δὲν πηγαίνει εἰς τὴν βρύσιν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὸ βαρέλι !

Ὁ στρατιώτης τοῦ μεγάλου Φριδερίκου.

Ὁ μέγας Φριδερίκος ἰδὼν ποτε στρατιώτην φέροντα πλατεῖάν τινα οὐλὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου του, τῷ εἶπεν εἰς ποῖον καπηλεῖον σ' ἔκαμαν τοιουτοτρόπως; Εἰς ἓν καπηλεῖον, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης, ὅπου καὶ ὑμεῖς ἐπληρώσατε τὸ μερίδιόν σας. — Εἰς τὸ Κολλῖνον (α).

Ὁ ψύλλος καὶ ἡ ἀσθενής.

Ὁ ἰατρός . . . ἠρώτησέ ποτε μίαν ἀσθενῆ ἐν Ἀθήναις. Ἐπιάσατε, Κυρία μου, τίποτε ἀπὸ τὸ πρῶν; Δὲν ἔπιασα, Κύριε, ἄλλο, εἶπεν ἡ ἀσθενής, εἰμὶ ἓνα μόνον ψύλλον, καὶ αὐτὸς με δῖεφυγεν!

Ἡ κεφαλή τοῦ ὄνου.

Χωρικός τις ἐλθὼν ποτε κατὰ πρῶτον εἰς Παρισίους, περιεφέρετο εἰς τὰς ὁδοὺς, θαυμάζων πᾶν, ὅ,τι ἔβλεπεν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταύτῃ. Ἡ περιέργειά του ἦτο τοσαύτη, ὥστε ἠθέλε νὰ ἐρωτᾷ καὶ τί πωλεῖται εἰς ἕκαστον ἐμπορικόν. Προσελθὼν δὲ εἰς τι τραπεζιτικὸν κατάστημα, εἶδε καθήμενον ἐνώπιον μεγάλης τραπέζης ἓνα μόνον ἄνθρωπον. Κύριε, τὸν ἠρώτησε μετ' ἀφελείας ὁ χωρικός, τί πωλεῖτε; Ὁ τραπεζίτης, νομίσας ὅτι δύναται νὰ διασκεδάσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, πωλῶ, εἶπε, κεφαλὰς ὄνων. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη τότε ὁ χωρικός, κάμνετε μεγάλην πώλησιν, διότι δὲν ἔμεινε πλέον, εἰμὴ μία καὶ μόνη εἰς τὸ κατάστημά σας.

(α) Κολλῖνον εἶναι πόλις μικρὰ τῆς Βοεμίας, ὅπου ἐνικήθη ὁ Φριδερίκος ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν.

ΠΕΡΙ ΓΡΙΦΩΝ ΚΑΙ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ.

Καὶ τοῦ εἴδους τούτου τῆς πνευματικῆς παιδείας, ἐφευρέται ὑπῆρξαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, διὰ τῆς διανοητικῆς ταύτης ἐργασίας θέλοντες νὰ ἐξευγενίσωσι τὰ συμπόσια καὶ τοὺς πότους αὐτῶν. Ὅθεν οἱ γρίφοι καὶ τὰ αἰνίγματα ἀνήκον εἰς τὰ συμποτικά καλούμενα παίγνια. Καὶ τοι ἄρα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἐν Ἑλλάδι ἦσαν ἐν χρήσει, ὅμως πρῶτον ἐν τῷ περιωνύμῳ τῆς Ἀλεξανδρείας μουσειῷ ἀνεδείχθησαν ὡς ἰδιόσ τις τῆς φιλολογίας πλουσιώτατος κλάδος, ὥστε οὐ μόνον ἄνδρες ἀλλὰ καὶ γυναῖκες, μετὰ μείζονος μάλιστα ἐπιτυχίας ἠσχολοῦντο μετὰ σπουδῆς εἰς αὐτά. Τοιαύτη ἦν κατ' ἐξοχὴν ἀναφέρεται, ἡ Εὐμητις ἡ καλούμενη Κλεοβουλίνη, θυγάτηρ Κλεοβούλου φιλοσόφου καὶ βασιλέως τῆς ἐν Ῥόδῳ Λίνδου. Μεταξὺ γρίφου καὶ αἰνίγματος ὑπῆρχε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διαφορὰ, ὕστερον ἐκλιπούσα παντάπασι.

Ὁ Γρίφος σημαίνει τὸ δίκτυον κυρίως τῶν ἀλιέων, ἦν δυσχερέστερος καὶ ἀσφαφέστερος τοῦ αἰνίγματος, οὐ μόνον διότι περιεῖχεν ὑποκεκρυμμένην τινα ἔννοιαν, ἦν διὰ πολλῶν ζητήσεων ἠδύνατό τις πρῶτον ν' ἀνακαλύψῃ, ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ πρῶτον πρὸς τὸ φαινόμενον παρίστατο ὡς τι γνωστὸν, ἐνῶ τουναντίον τὸ αἰνίγμα ἐκ πρώτης ὄψεως παρουσιάζετο ἄγνωστον. Π. χ. Τὸ τί ταυτὸ δίκτυον τρίπουν καὶ τετράπουν, εἶναι αἰνίγμα· ἀλλὰ τὸ "Ἐκτορα τὸν Πριάμου Διομήδης ἔκτανεν ἀνὴρ" εἶναι γρίφος· διότι νομίζων ὅτι γινώσκει τις αὐτὸ, τὸ ἀγνοεῖ· καθότι ἐνταῦθα Διομήδης ἀνὴρ εἶναι ὁ Ἀχιλλεύς. Ἀλλ' ὡς ἤδη εἴρηται, κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐκλιπούσης πάσης διαφορᾶς μεταξὺ γρίφου καὶ αἰνίγματος, ἀμφοτέρω ἐν καὶ τὸ αὐτὸ κατόπιν ἐσήμεινον πρᾶγμα. Οὕτως ἄρα αἰνίγμα ἦτοι γρίφος εἶναι τὸ ἐξῆς τοῦ Πανάρχους πρόβλημα· «βάλλει ξύλῳ καὶ οὐ ξύλῳ, καθημένην ἔφθη καὶ οὐκ ὄφθη, ἀνὴρ τε καὶ οὐκ ἀνὴρ, λίθῳ καὶ οὐ λίθῳ» σημαῖνον «εὐνοῦχος βάλλει γάρθηκα καὶ κισσῆρει νυκτερίδα καθημένην.»

Τὰ αἰνίγματα ἄρα καὶ οἱ γρίφοι εἶναι μᾶλλον παίγνια τινα τερπνὰ, μηδεμίαν παρέχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠφέλειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πάσης ἀναγνώσεως σκοπὸς δέον ἵνα ἦ τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου, ἐθεωρήσαμεν καλὸν ἀντὶ τῶν συνήθων αἰνιγμάτων νὰ εἰσχαγάγωμεν ἐνταῦθα ἕτερα νέα αἰνίγματα ἱστορικά καὶ εἰκονολογικά, ἀσκοῦντα τὴν μνήμην καὶ παρέχοντα τροφήν εἰς τὴν φιλομάθειαν.

1

Σπαρτιάτης νεανίας προωρισμένος ἵνα ἀναβῇ τὸν βασιλικὸν τῆς πατρίδος του θρόνον, ὠδηγήθη ποτε ἐν τῷ θεάτρῳ ἐπίτηδες εἰς θέσιν, ὅθεν οὐδ' ἔβλεπεν οὐδ' ἤκουε τι. Αἰσθκνθεὶς βαθέως τὴν ὕβριν ταύτην, ἀναβαίνει ἐπὶ θρανίου καὶ λέγει μεγαλοφώνως· «θέλω δεῖξει μίαν ἡμέραν ὅτι ἡ θέσις δὲν τιμᾷ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ τὴν θέσιν ὁ ἀνὴρ. Τίς οὗτος;

2

Γυνὴ ἔχουσα πλησίον τῆς καλάθιον πλήρες σύκων, καίται ἐπὶ κλίνης· πολεμιστῆς δὲ τις φαίνεται μετὰ λύπης λέγων πρὸς τοὺς περὶ αὐτόν· ὅτι αὕτη δὲν ὑπάρχει πλέον. Ψύλλοι δὲ περικυκλοῦσι τὴν κλίνην ἵνα ἐκτελέσωσι τὰ καθήκοντά των. Τίς αὕτη;

3

Γυνὴ φέρουσα πτέρυγας κρατεῖ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ὠρολόγιον ἄμμου, διὰ τῆς ἄλλης δὲ ἀλέκτορα καὶ πτερνισῆρα. Τί παριστᾷ ἡ εἰκὼν αὐτῆς;

4

Γραῦς καλύπτεται ὑπὸ μέλανος πέπλου, διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ κύπελλον διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ στηρίζεται ἐπὶ βακτηρίας· βλέπει μὲ δακρύνοντας ὀφθαλμοὺς τάφον ἠνεωγμένον, ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ ὁποίου κεῖται ὠρολόγιον ἄμμου κενόν· παρ' αὐτῇ ἴσταται κόρη ἐστεμμένη μὲ ἄνθη κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖρας χρυσοῦν ποτήριον· γελαῖ δὲ βλέπουσα παιδίον παίζον τοὺς ἀστραγάλους. Δεξιόθεν φαίνεται ἀνὴρ, καθήμενος ἐπὶ λέοντος, κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς βαλάντιον καὶ βιβλίον διὰ τῆς ἄλλης· ζῆφος καὶ στέφανον δάφνης. Τί παριστᾷ ἡ εἰκὼν αὕτη;

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ.

- 1 Σχέδιον, χρησιμεύον διὰ προσκεφάλαιον, ἐφ' οὗ κερφόρονται βελόναι, ἢ διὰ βάσιν σκούφικας (bonnet). Κατασκευάζεται δὲ ἐπὶ τούλιου, ἐφ' οὗ ἐπιρράπτεται σαγκουλί. Τὰ φύλλα κατασκευάζονται μὲ λεπτὰ κομβοράκια, οἱ δὲ κλώνοι τοῦ μεσαίου ἀστέρος γίνονται διὰ μιᾶς βελονιάς, τεμνομένης ἐν τῷ μέσῳ διὰ τῆς ἀμέσως ἀνωτέρας.
- 2—3 Τραχηλιαί. Ἡ τοῦ ἀριθμοῦ 3 κεντᾶται δι' ἀναιδατοῦ ἐπὶ σαγκουλίου· αἱ δὲ τῶν σταυρῶν σημειωθείσαι θέσεις πληροῦνται μὲ τούλιον. Ἡ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ 2 κεντᾶται διὰ ῥωσσικῆς βελονιάς ἐπὶ λεπτοῦ ὑφάσματος.
- 4 Μανδύλιον. Τοῦτο κεντᾶται δι' ἀναιδατοῦ, τὰ δὲ περίξ αὐτοῦ γίνονται διὰ πλατέος στυφώματος.
- 5 Γωνία διὰ γῦρον καλύματος θρόνου, κεντωμένη ἐπὶ σαγκουλίου μὲ λεπτότατον μαλλίον, διὰ ῥωσσικῆς βελονιάς.
- 6—7 Σχέδιον διὰ λαμποδέτας ἐκ σαγκουλίου. Ἐπὶ τῶν διπλῶν λοξῶν σειρῶν τοῦ ἀριθμοῦ 7 ἐπιρράπτονται ταινίαι ἀπὸ πατίσταν κομμένην λοξήν, ἢ ῥάπτεται λευκὸν σειρήτιον εἰς τὰ ἄκρα, καὶ ἐν τῷ μέσῳ κομβοράκια. Τὴ ἐν τῷ μέσῳ μέγα τετραγώνον γίνεται μὲ ὑπορράμμενον τούλιον τὸ ὅποιον κεντᾶται, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀναιδατόν. Πέριξ αὐτῶν ῥάπτεται ἡ δαντέλλα, ἢ σαγκουλί μὲ φρετονίον. Τὸ σχέδιον 6 κεντᾶται δι' ἀναιδατοῦ. Εἰς τὰ διὰ τῶν σταυρῶν σημειωθέντα μέρη ὑπορράπτεται τούλιον.
- 8 Κοσμήματα διὰ μανδύλιον, κεντῶμενον δι' ἀναιδατοῦ.
- 9—17 Σχέδια κεντῶμενα ἐσπαρμένα ἐπὶ διαφορῶν λευκῶν οικιακῶν πραγμάτων, δι' ἀναιδατοῦ καὶ ῥωσσικῆς βελονιάς.
- 18—22 Κοσμήματα διὰ φορέματα παιδῶν καὶ δι' οἰαδήποτε λευκὰ ἐνδύματα, κεντῶμενα διὰ ῥωσσικῆς βελονιάς. Τὰ ἄκρα αὐτῶν κεντῶνται διὰ φρετονίου.
- 23—28 Κοσμήματα δι' ὁμοίας χρήσεις μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 18—22, κεντῶμενα δι' ἀναιδατοῦ καὶ ῥωσσικῆς βελονιάς.
- 29—38 Σχέδια τιθέμενα ἐπὶ διαφορῶν λευκῶν οικιακῶν πραγμάτων ἐσπαρμένα, κεντῶμενα δι' ἀναιδατοῦ ῥωσσικοῦ κεντήματος, καὶ ἀμμοβελονιάς.
- 59—60 Μικρὰ σχέδια κεντῶμενα διὰ γαϊτανοβελονιάς (κασινάκι).

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΧΝΑΡΙΩΝ.

Ἐνδυμα ἐκ στικτοῦ ἐριούχου (τσόχας) μαύρου ἢ βελούδου.

1	Ἐμπρόσθιον	}	. — . — . — .
2	μικρὸν πλάγιον		
3	ἥμισυ τῆς ῥάχιως		
4	χειρὶς		

Φόρεμα δ' ἄρρεν παιδίον 8—10 ἐτῶν.

5	Ἐμπρόσθιον	
6	ἥμισυ τῆς ῥάχιως	X X X X X X
7	χειρὶς	

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Μετά τήν λήψιν τοῦ φυλλαδίου τούτου παρακαλοῦνται αἱ κυρίαὶ συνδρομή-
τριαι, αἱ μὲν ἐν Ἑλλάδι νὰ προπληράσωσι τὴν ἐξάμηνον, αἱ δὲ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τὴν
ἐτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν.

Αἱ συνδρομαὶ θεωροῦνται ὑποχρεωτικαὶ δι' ὅλον τὸ ἔτος. Αἱ δ' ἐγγραφόμεναι συν-
δρομήτριαι μετὰ τὸν Ἰανουάριον, θέλουσι λαμβάνει καὶ τὰ προηγούμενα φυλλάδια.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται ἐν Ἀθήναις, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ Τουρκίᾳ παρὰ τοῖς
Βιβλιοπώλαις.

Αἱ συνδρομαὶ ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι προπληροῦνται καθ' ἑξαμηνίαν, ἐν δὲ τῇ Τουρ-
κίᾳ κατ' ἔτος.

Ἑτησία συνδρομὴ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ	δραχ.	12
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις	»	13
Ἐν Τουρκίᾳ	»	15
Ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις	»	20
Ἐν Ἰταλίᾳ	»	18
Ἐν Γαλλίᾳ	Φράγκα	20
Ἐν Ἀγγλίᾳ	»	20
Ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς χώραις ἀναλόγως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν.		

Οὐδεμίᾳ δὲ συνδρομῇ πληροῦνεται ἀνευ ἐντύπου ἀποδείξεώς μου ὑπογεγραμμένης
ἰδιοχείρως.

ΘΑΛΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΥΠΟ

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

.....
" Όσοις (ἔθρῃσι) τὰ κατὰ γυναικας γαῦλα,
" κατὰ τὸ ἥμισυ οὐκ εὐδαιμονοῦσιν· αἱ μὲν γὰρ
" γυναικες ἥμισυ μέρος τῶν ἐλευθέρων. "
(Αριστοτέλης.)
.....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Ἡ γυνὴ παρὰ τοῖς προγόνοις ἡμῶν (Συνέχεια καὶ τέλος). — 2. Φισιογνομικοὶ κανόνες (Συνέχεια). — 3. Περί τῆς γυναικείας εὐπρεπειᾶς. — 4. Περί τοῦ συρμού συνέχεια καὶ τέλος τοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ ἱματισμῷ καθαριότητος, κομψότητος καὶ καινοτομίας ἄρθρου. — 5. Ἡ κόρη τῆς Νουμιδίας καὶ ὁ ἐσταυμένος γερανός. — 6. Πλοῦτος καὶ γονιμότης τῆς φύσεως. — 7. Περί σεισμῶν. — 8. Ἡ ἐπίδερμις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. — 9. Ποικίλα. — 10. Περί γρίφων καὶ αἰνιγμάτων. — 11. Ἐξήγησις τῶν ἐν τῷ παραρτήματι κεντημάτων καὶ ἰχναρίων.

.....
ΔΟΘΗΝΗΣΣΙ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ.

|| ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΛΙΩΤΙΣΣΗΣ,
ΔΡΙΘ. 14.

.....
1867.